

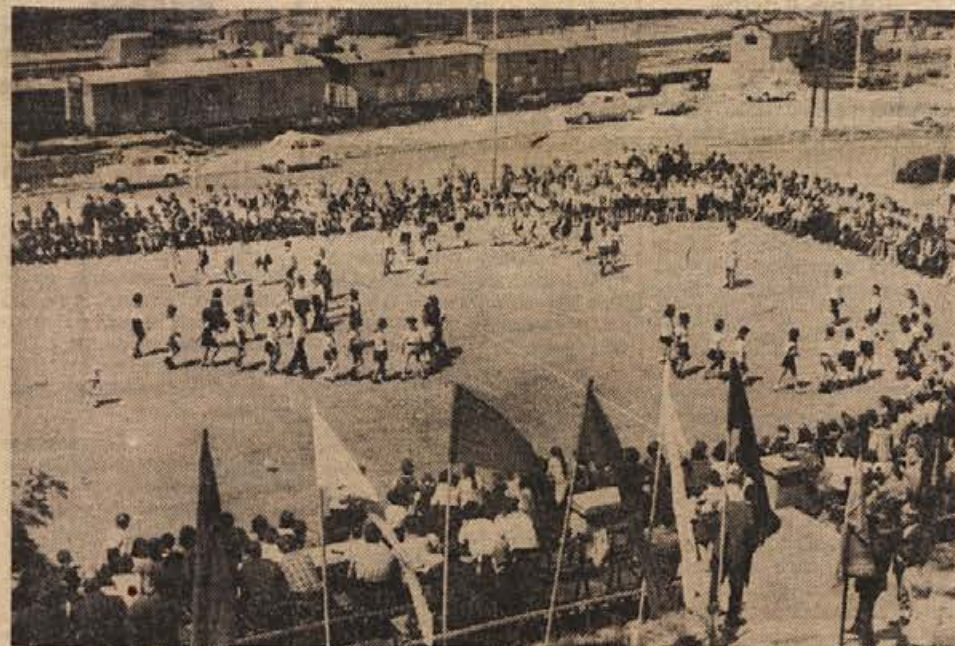
Ivica Jakše

najhitrejša pionirka
v Sloveniji

22. maja je bil v Ljubljani velik mednarodni atletski miting ALPE-ADRIA, na katerem so nastopili nekateri najboljši evropski atleti. Med programom mitinga so nastopili tudi pionirji, ki so se uvrstili na to kvaliteto prvenstvo prek področnih nastopov.

Dolenjsko sta letos zastopala IVICA JAKŠE iz Varte vasi in VLADO SVENDER iz Novega mesta. Oba mlada atleta sta dosegla več, kot smo pričakovali. Nadarjena in skromna Ivica je osvojila prvo mesto z odličnim rezultatom (60 m je pretekla v času 7,8 sek), ki je nov dolenjski članski, mladinski in pionirski rekord.

Mladima atletoma iskreno čestitamo in jima želimo še več podobnih uspehov!

PROSLAVA DNEVA MLADOSTI — Učenci osnovne šole »Savo Kladnika«, predšolski otroci in člani mladinskih aktivov so za letošnji dan mladosti izvedli na igrišču TVD Partizan v Sevnici dveurni program, v katerem so prikazali svoje dejavnosti. Posebna skupina je plesala narodne pleske. Ravnatelj šole Jože Bogovič je izročil mladini priznanje Onkološkega inštituta iz Ljubljane, ki se na ta način zahvaljuje za pomoč pri zbiranju denarja. Zmagovalcem tekmovanj so podelili tudi diplome. (Foto: A. Zeleznik)

Južna magistrala obljubljena

Zaradi dokazane upravičenosti gradnje ceste JUŽNA MAGISTRALA je upravni odbor sklada federacije za kreditiranje razvoja nezadostno razvitih območij sklenil zagotoviti pogoje za izdelavo glavnega načrta, da bi polet ta objekt (kot eden izmed prednostnih) kandidiral za financiranje iz drugega dela posojil mednarodne banke. Tako je zanesljivo, trdi časopis Večernje novice, da bo cesta od Ljubljane preko Pilivice, Bihača in Sarajeva do grške meje kmalu postala stvarnost, čeprav ne ustreza enako interesom vseh republik.

Iz tovarne zdravil KRKA je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher s spremstvom odšel v IMV. Na sliki: podpredsednik izvršnega sveta dr. France Hočevnar, Lidija Sentjura, predsednik Sergej Kraigher in direktor IMV Jurij Levičnik.

Predsednik Kraigher med nami

Obiskal je podjetji KRKO in IMV, bolnišnico ter Dolenjski muzej, govoril pa je tudi vodilnim kadrom občine

22. maja je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher obiskal novomeško občino. S soprogo Lidijo Sentjuro in dr. Franceom Hočevnarjem, podpredsednikom iz (Nadaljevanje na 4. str.)

Sevnica pred svojim velikim dnevom

8. junija bo na veliki proslavi stoletnice slovenskega tabora govoril podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej — Izredno bogat program

Sevnica te dni že živi samo za veliko praznovanje: stoletnico pomembnega tabora — zborovanja Slovencev, ki je pripomogel k narodnemu prebujanju. Dan pred glavno proslavo bo občina praznovala tudi občinski praznik, ki so ga izjemoma prestavili na ta čas.

Program prireditve, ki bo dan bo v Krmelju izbirno družinsko tekmovanje v ribolovu ter ribiški piknik, na trajala od 1. do 8. junija, je zelo obsežen in bogat. Prvi

Blanci pa mladinski namiznoteniški turnir.

2. junija bo v Sevnici gostovala ljubljanska Opera s pevci: Ladkom Korošcem, Vilmo Bukovčevom, Rudolfom Franciom idr. 3. junija bo medobčinsko strelsko tekmovanje, 4. junija pa otvoritev gospodarsko-industrijske razstave v gasilskem domu, razstave kmetijskih strojev, filatelistične in numizmatične razstave ter otroške galerije na gradu. 5. junija bo medobčinsko tekmovanje keglačev.

6. junija bo v Sevnici nastopilo Setnjakobsko gledališče iz Ljubljane z igro »Sosedov sin«.

Na dan občinskega praznika, 7. junija, bo najprej slavnostna seja skupščine, zatem odkritje spominske plošče ob stoletnici tabora, otvoritev novih prostorov Ko-

(Nadaljevanje na 5. str.)

Malega Roberta je rešil vojak Pilič

24. maja se je skupina otrok iz Loke pri Črnomlju igrala ob Lahinji. Okoli 16. ure pa je 15-mesečni Robert Hočevnar zdrsnil ob blatu in se pogrezal v vodo. Otroci so začeli kričati, tako da jih je slišal vojak Slobodan Pilič, ki se je slučajno mudil v bližini. Takoj je priskočil na pomoč in rešil malega Roberta gotove smrti.

Prejšnji teden je arheolog Dolenjskega muzeja Tone Knez odprel v restavratorske delavnice Centralnega muzeja v Mainz najprej in najdragocenejšo lanskeletne arheološke najdbe iz halštatskih gomil na Znančevih njivah v Novem mestu. Za novomeške najdbe je to posebno priznanje, saj v te delavnice sprejemajo le najvrednejše evropske izkopanine. Na povratku iz Mainza pa je kustos T. Knez pripeljal na novo restavrirani slavn halštatski oklep iz Novega mesta, ki je bil izkopen že leta 1939 v Kandiji in lani odposlan na popravilo v Mainz. Na sliki: restavrirani bronski oklep ilirskega kneza iz Novega mesta iz 7. stoletja pred našim štetjem.

(Foto: Centralni muzej, Mainz).

„Pozdrav zletu“ je že na poti

23. maja je iz Velike Kladuše krenila na pot zastava »Pozdrav zletu«, ki se bo ustavila v številnih delovnih kolektivih Bosne, Hrvaške in Slovenije. V krajih, kjer se bo ustavila, bodo člani delovnih kolektivov sporočili pozdrav pokrovitelju X. zleta predsedniku Titu in vsem udeležencem zleta. Zastavo bodo izročili pokrovitelju 15.

junija na dan glavnega nastopa.

Po njivah mrgoli koloradarjev

Spomladanska dolgotrajna suša je močno zavrla rast kmetijskih pridelkov v Beli krajini, zadnje tedne pa se rast popravlja. Ob nenadni vročini, ki je izbruhnila pred snegom 20. maja, so kmetje opazili na njivah vse polno koloradskih hroščev. Teh škodljivcev kar mrgoli, zato kmetje kupujejo velike količine zaščitnih sredstev.

Državna waterpolo reprezentanca v Krškem

Od 30. maja do 5. junija bo v Krškem trenirala jugoslovanska waterpolo reprezentanca. Od 9. do 17. junija pa se bo tam pripravljala tudi jugoslovanska plavalna reprezentanca za srečanje z Anglijo.

L. HARTMAN

OD 27. V. DO 6. VI.

Do 1. junija bo pretežno lepo vreme, v nadaljnjem pa bo nestalno s pogostnimi padavinami.

Dr. V. M.

Nisem jih utegnil prešteti! So pa prave kače strupenjače s pravimi zobmi! Več na 12. strani! (Foto: Moškon)

»... Kot revolucionarji smo začeli in kot revolucionarji želimo naše življenje tudi končati...« je dejal tovariš Tito, ko je 29. novembra 1951 skupaj s tovarišem Mošom Pijadom in Borisom Kidričem sprejel red junaka socialističnega dela od prezidija Ljudske skupščine

Zmeraj z ljudstvom

OB PETDESETLETNICI
KOMUNISTIČNE PARTIJE
JUGOSLAVIJE

8

S krepitvijo samoupravljanja pri nas se je pospešila borba proti birokratizmu. Tisto, kar je v povojnih letih bilo posebno značilno za našo Partijo, je to, da se je zelo zgodaj in odločno, odkrito spopadla z birokratizmom in da je že v prvem trenutku opozorila na prava sredstva in pota, da ga premagamo.

★ Boj zoper birokratizem

Zveza komunistov je opozorila, da se birokratizem enako povezuje z etatistično-lastniškimi odnosi kot s slehernim lastniškim monopolizmom. Partija je tudi opozorila na to, da vodilne funkcije niso same po sebi vir birokratizma, ampak da so to določene karakteristike družbenih odnosov.

Partija je birokratizmu napovedala vojno, in sicer tam, kjer je edino lahko zmagala. Odločno je začela obravnavati etatistično-lastniški monopol, tako v njegovih državno-monopolističnih kot tudi grupnih manifestacijah, in je prešla na ideološki in politični boj proti pojmovanju in njihovim nosilcem, ki so podpirali takšno usmeritev družbenega razvoja.

Ko je Kardelj nekoč govoril o povojnem razvoju Partije in njenem delu, je poudaril, da se prav nobena družba ne more razvijati premočrtno. Pred sleherno kvalitetno spremembo v družbenih odnosih so morale biti prej spremembe v družbeni, materialni in ekonomski strukturi. Tudi naša socialistična družba je organizem, ki se razvija v takih protislovjih. Ta pro-

tislovja so se uveljavljala toliko bolj, kolikor hitreje in neenakomernije se je naša družba razvijala. Zato so se tudi težave in problemi pojavljali v splošnejših oblikah.

★ Mladost naše partije

Izhajajoč iz dejstva, da se svet okrog nas neprenehoma spreminja, da ga spreminjajo ljudje in da se obenem z njim spreminjajo tudi sami, je Zveza komunistov Jugoslavije spoznala, da je bistvena značilnost takšne ustvarjalne revolucionarne partije, kot je komunistična, v tem, da mora biti sposobna občutiti te spremembe in da v spremenjenih pogojih prilagodi tudi svojo politiko, organizacijo in metodo dela. Ravno v tem je nepretrgana mladost naše Partije, njena vitalnost in čvrsta povezanost z življenjem.

Tako je nastalo tudi samoupravljanje ter gospodarska in družbena reforma kot imperativni razvoj naše družbe.

»Da bomo,« piše v Programu ZKJ, »izvršili svojo zgodovinsko vlogo v ustvarjanju socialistične družbe v naši deželi, moramo vse svoje moči posvetiti temu cilju, biti kritični do sebe in svojega dela, biti nepomirljivi nasprotniki dogmatizma in zvesti revolucionarnemu duhu marksizma. Nobena stvar nam ne sme biti tako sveta, da je ne bi mogli izboljšati in da se ne bi umaknila tistemu, kar je še bolj napredno, še bolj svobodno, še bolj človeško.«

B. Lalić
D. Radovanović

Naše turistično gospodarstvo

Po najnovejših napovedih obeta postati letošnje turistično leto rekordno, nanj pa se marsikje še nič kaj vneto ne pripravljajo, dasiravno je turizem pomembna gospodarska veja – Tudi v naših krajih: premalo resničnega sodelovanja med gostinskimi podjetji!

Za letošnje turistično sezono imamo v vseh turističnih objektih okrog 500.000 postelj. Od tega v hotelih, pretežno B kategorije, okrog 100.000, kakih 200.000 v privatnih hišah, okrog 100.000 pa jih imajo delavski, mladinski in otroški počitniški domovi. Druga ležišča odpadejo na toplice in klimatska zdravilišča, motele, prenočišča, gostišče in podobne objekte. Če temu dodamo še blizu 200.000 mest za postelje v kampih, dobimo celotno število vseh namestitvenih možnosti, ki jih ima na razpolago naše turistično gospodarstvo.

potrošil dnevno 5 dolarjev in ostal manj kot štiri dni. Neugodno je to, da domači in tuji turisti še zmeraj največ potrošijo za ležišča in hrano, kar pomeni, da so negostinske usluge – zabava, šport, trgovina, spominki in podobno – še zmeraj premajhen vir dohodkov.

Ugoden razvoj turističnega prometa velja predvsem za Jadransko obalo, medtem ko turizem v notranjosti celo peša. V letoviških vzdolž Jadrana ostanejo tako domači kot tuji turisti povprečno tudi po dva tedna, v notranjosti pa precej manj.

Negostinske usluge

Tujec preživi v naši deželi povprečno okrog 5 dni in potroši dnevno kakih 10 dolarjev. V primeru z drugimi deželami, ki imajo razvitejši turizem, je to malo. Toda pred desetimi leti je tujec pri nas

Od kod prihajajo in kam gredo

Domačih turistov je lani bilo največ iz Srbije (2.136.000) in Hrvaške (1.337.000). Iz Slovenije jih je bilo 938.000, kar je za okrog 37.000 turistov več kot iz Besne in Hercego-

vine. Iz Makedonije jih je bilo 460.000, iz Črne gore pa 178.000.

Tuji turisti prihajajo iz 30 dežel, malone iz vseh delov sveta, največ pa jih je iz Evrope, zlasti sosednih dežel. Na prvem mestu je Zvezna republika Nemčija (800.000), Italija (625.000) in Avstrija (500.000). Čehoslovaška, Francija in Anglija so imele vsaka nad 200.000 turistov. Holandija, ZDA in Madžarska pa so imele v naših letoviških la ni več kot 100.000 turistov.

Največ turistov, domačih in tujih, prihaja na naše morje. Domači turisti bivajo tukaj pretežno v delavskih počitniških domovih in privatno, tudi pa v hotelih in kampih.

S. P.

Letos 200.000 ton cementa iz Trbovelj

Trboveljska cementarna bo letos proizvedla okrog 200.000 ton cementa; od tega bodo dobila gradbena podjetja 91.625 ton, trgovske organizacije 95.090 ton, za reprodukcijo pa je rezerviranih 13.285 ton.

Ne morejo - ali ne marajo?

Elektrika je za kmetovalce predraga – Vsak kmet bi si rad pomagal s stroji, če bi jih lahko kupil in vzdrževal

Na posvetovanju o elektrifikaciji kmetijstva, ki je bilo pred kratkim v Radencih, so se mimogrede ustavili tudi pri vprašanju, ali za kmete elektrika ni predraga. Ker niso mogli sprejeti sklepov, obveznih za elektropodjetja, so jim le svetovali, naj proučijo in upoštevajo gospodarske račune kmetov.

Ugotovitve, da bi za elektrifikacijo raznih del v kmetijstvu bile potrebne večje kmetije od sedanjih, so točne. Kdor dela tak račun, pa ga dela brez krčmarja. Iz sedanjih malih kmetij ne bodo kmalu nastale le velike. Torej bo treba še dolgo čakati na večjo porabo elektrike v kmetijstvu ali upoštevati sedanje in spremeniti nekatere stvari. Upoštevati bo treba tudi predloge kmetov.

Kmetje bi bili še kar zadovoljni s ceno elektrike, če ne bi bilo treba plačevati dodatnih prispevkov. Elektropodjetja omejujejo priključitev elektromotorjev z večjo močjo kot štiri kilovate s posebnim prispevkom. Posebni prispevek pa bi kmetje še preboleli, če se ne bi še naprej vlekli mesečni ali dvomesečni prispevki ob plačilu porabljene elektrike. Ta prispevek je namreč pogosto višje od vrednosti porabljene elektrike.

Nekateri kmetje plačujejo 12 din za dvomesečni prispevek, porabljeno elektriko pa po 0,50 din za kilovatno uro. Če bi v tistem času porabil za svoj električni motor 24 kilovatih ur, bi ga vsaka ura veljala en dinar. To je previsoka cena. Mnogi kmetje pa porabijo manj, zato je kilovatna ura elektrike še dražja.

A kaj storijo, če za svoje stroje nimajo več dela?

Zastopniki elektropodjetij razlagajo kmetom, da je taksa na močnejše elektromotore potrebna zaradi tega, da električno omrežje ne bi bilo preveč obremenjeno. Mnogi kmetje pa menijo, da tak odgovor nasprotuje tistemu, kar želijo, namreč prodati več elektrike. Vsi kmečki elektro-

motorji niso vključeni naenkrat, saj mnogi delajo vsi mesec le po nekaj ur. Vsi kmetje pa jih uporabljajo takrat, ko ne potrebujejo elektrike za razsvetljavo. Mesečna taksa, ki je enaka ob manjši in večji porabi elektrike, pa jih spodbuja, da bi je uporabljali še več. Torej naj bi bilo omrežje še bolj obremenjeno.

Elektropodjetja med drugim pravijo, da s tako takso na elektromotorje zbirajo sredstva za krepitev električnega omrežja. Zakaj potem ne zbirajo sredstva še od drugih porabnikov elektrike? Mnoga gospodinjstva porabi veliko več elektrike kot kmetje s svojimi elektromotorji.

J. PETEK

Kmetijski nasveti

Zložba zemljišč

V Sloveniji obstajajo kmetije, ki imajo svojo zemljo tudi v 100 parcelah, pa ne presegajo zemljiškega maksimuma. Po podatkih kmetijskega inštituta ima na primer v občini Ajdovščina povprečno kmetijsko gospodarstvo 34 parcel! Dosti bolje ni na Dolenjskem in Štajerskem, podobno pa v Prekmurju.

Izredna razdrobljenost povzroča drago, nedonosno pridelovanje, pravo zapravljanje dela in denarja. Brez posebnega znanja o kmetijstvu je mogoče ugotoviti velike pomanjkljivosti, ki jih prinaša s seboj razdrobljenost. Lahko trdimo celo, da je neustrezna agrarna struktura, kot temu pravimo, osnovna pomanjkljivost našega zasebnega kmetijstva.

Zakaj? Stotine kilometrov meja med parcelami so za kmetijstvo izgubljena zemlja. Ta izguba se poveča še z nepravilnimi oblikami parcel. Vendar vse to še ni najhujše, najhujši so veliki obratovalni stroški, ki jih povzroča prehajanje s parcele na parcelo, obračanje, nepotrebna oddaljenost od gospodarskih dvorišč. To se je pokazalo z uvajanjem kmetijske mehanizacije še mnogo ostreje.

Za spreminjanje agrarne strukture poznamo dva poglavitna načina: arondacijo in komasacijo. Arondacija smo izvajali le za družbena posestva in je zaradi postopka v mnogih primerih dobila slab prizvok. Arondacija ni tako temeljita sprememba kot komasacija, je bolj zaokrožitev, zamenjava zemljišč, pri čemer ostanejo pota, gospodarska poslopja in vse drugo nespremenjeno.

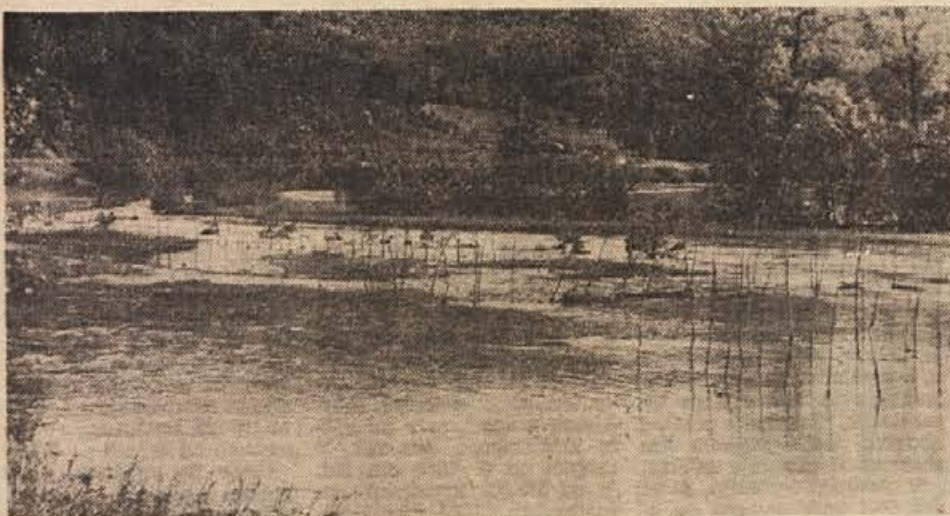
Komasacija je taka zložba zemljišč, kjer naredijo popolnoma novo razdelitev zemlje, parcel, lastnikov, novo mrežo poljskih poti. Tak poseg je dražji, zahtevnejši, običajen je ob melioracijah. Če se dobro oceni vrednost zemljišč in prav ravna z lastniki, je tudi zelo uspešna. Po novih predpisih je dovoljena tudi na željo kmetov. Kakorkoli že, eno je gotovo: kolikor dlje bomo odlašali z zložbami zemlje, toliko dlje ne bomo dosegli pravega napredka naše vasi.

Inž. M. LEGAN

— Ga vidite, takole vedno dela — za hrbtom!

(Karikatura P. Ivanovića iz JEZA)

FIZOLOVKE OPOMINJAJO — Prejšnji teden je Mirna nenadoma prestopila bregove in preplavila pri Jelovcu in pri Tržišču pravkar obdelana polja.
Foto: Legan

Veterinarji so zborovali

Veterinarji iz vse Slovenije so se 24. maja zbrali na letni skupščini skupnosti veterinarov v Čateških Toplicah. Poročilo in predlogi upravnega odbora so spodbudili k razpravi izredno veliko udeležencev. Zahteve, ki so jih postavljali za ureditev zakonodaje, so bile

zelo odločne in brezkompromisne. Udeleženci sobotnega zбора so podprli predlog, da je v občinah potrebna enotna veterinarska služba, ki naj se v celoti osredotoči v veterinarskih postajah. V republiki zahteva skupnost močno upravo, ki bo prevzela strokovni nadzor nad delom postaj. Postaje naj bi imele v prihodnje več vpliva na pospeševanje živinoreje. Morale se bodo organizacijsko in finančno utrditi, zato je združevanje tako imenovanih mini postaj skoraj neizbežno. Več o problemih veterinarske službe in načrtih za naprej boste lahko prebrali v prihodnji številki naše lista.

J. TEPPEY

Danes seja o rudniku

Za danes, 29. maja, je sklicana seja občinske skupščine Kočevje z naslednjim dnevnim redom: informacija o programu postopne preusmeritve proizvodnje Rudnika; obravnavanje in sklepanje o predlogu za ustanovitev obrata VEGA v Kočevju, sprejem lovskogospodarskega načrta do leta 1972 in potrditev odstrela za leto, predlog odloka o parcialnem zazidalnem načrtu »Zahodno od Socialnega zavarovanja«, predlog odloka o obveznem odlaganju smeti in odpadkov na območju Kočevja, program dela občinske skupščine in personalne zadeve.

Sevnica: asfaltni trak je sklenjen

Minuli teden so se vozniki motornih vozil lahko prvič zapeljali po asfaltni cesti od Sevnice do Celja, Delavci, ki modernizirajo cesto na odseku Boštanj — Radeče, so so sklenili asfaltni trak. Gradnja ceste poteka tako, kot je predvideno, in bo lahko odprta v predvidenem roku, 1. julij je bil že lani doželen kot datum svečane otvoritve.

Sevnica pred svojim velikim dnevom

(Nadaljevanje 1. str.)
pitarne, zvečer pa kresovi in velik ognjemet na Lukovcu.

8. junija, ko bo glavna proslava, bo najprej budnica godbe na pihala iz Kapel, nato sprevid, ob 10. uri pa osrednja proslava, na kateri bodo sodelovali: združeni pevski zbori spodnjeposavskih občin, godba na pihala milice iz Ljubljane, koroški pevski zbor, pevski zbor »Slovenski dom« iz Zagreba in folkorna skupina »France Marolt«. Slavnostni govor bo imel dr. Jože Brilej. Popoldne bodo za tem še nekatera športna tekmovanja.

Sevnica, ki se na ta teden že mrzlično pripravlja, pričakuje obisk več tisoč ljudi. Prihod so najavile tudi največje osebnosti družbeno-političnega življenja Slovenije.

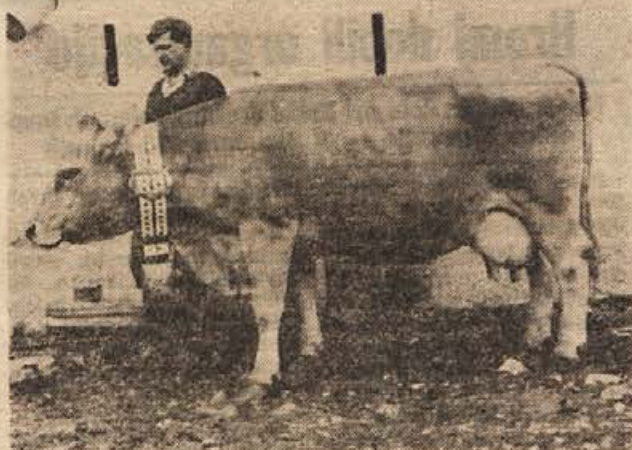
Sejmišča

Novomeški sejem

26. maja so na novomeško sejmišče pripeljali 695 puijskov, prodali pa so jih 584. Za manjše so zahtevali 140 do 200 din, za večje pa 210 do 300 din.

Brežiško sejmišče

V soboto, 24. maja, je bilo na brežiškem sejmišču naprodaj 570 puijskov, prodali pa so jih 522. Za manjše so zahtevali kmetovalci 10 din od kilograma, za večje pa 6 din od kilograma.

»Volga 261«, krava KGP Kočevje iz obrata Mlaka-Slovenska vas, je bila v skupini starejših krav najbolj ocenjena na razstavi plemenske živine v Lipici. Za vratom ima zvonce, ki ga je dobila za nagrado. Zivinorejec Ludvik Koroša, ki jo drži, je na uspeh Volge, ki je imela že 10 telet, zdaj pa je spet breja, zelo ponosen. (Foto: Prime)

Na tekmovanju krav zmagala »Volga«

Na razstavi plemenskih živali rjave pasme v Lipici na Primorskem je bila v kategoriji starejših krav najbolj ocenjena krava »Volga 261« s Kmetijskega posestva Kočevje, obrat Mlaka-Slovenska vas. Za nagrado je dobila zvonce.

»Volga 261« je rojena 3. novembra 1956 in je doslej povrgla 10 telet, zdaj pa jespet 9 mesecev breja. Njen oče je švicarski bik Aellpler, mati pa »Volga 131«. V osmih letih je imela povprečno po 5178 l mleka, ki je imelo 3,77 tolsčobnih enot na liter. Največ mleka je imela po šestem letu, in sicer 6392 l, s tolsčobno stopnjo 3,81.

Kmetijsko gozdarsko posestvo je na tej razstavi prikazalo še 5 drugih krav, ki so bile tudi zelo dobro ocenjene.

Doma so zivinorejci zmago svoje »misse« proslavili.

Danes - Rdečemu križu!

Rdeči križ Slovenije vabi vse prebivalce Slovenije: danes popoldne od 17. do 19. ure oddajte na zato določenem prostoru v vaši najbližji okolici kos obleke ali perila, nogavice ali čevlje, posteljno perilo, odeje in še marsikaj, kar je že odslužilo. Suknjiči, hlače, krila, čevlji in perilo otrok, ki so že odrasli in nimajo bratcev ali sestrice, da bi to ponosili za njimi, lahko pomagajo mnogim družinam, ki živijo v slabših gmočnih razmerah. Lahko pride ogenj, potres, poplava ali druga nesreča — takrat bo spet Rdeči križ pomagal našim bližnjim.

Zato darujmo Rdečemu križu, česar sami ne potrebujemo več! Danes popoldne oddajmo te stvari čiste, urejene, pošite in dobro zavite najbližji zbiralnici Rdečega križa!

ZASAVSKI PREMGOVNIKI TRBOVLJE RUDARSKI ŠOLSKI CENTER ZAGORJE OB SAVI

razpisuje

VPIS UČENCEV

V I. LETNIK POKLICNE SOLE ZA POKLIC
KVALIFICIRANEGA RUDARJA —
KOPAČA

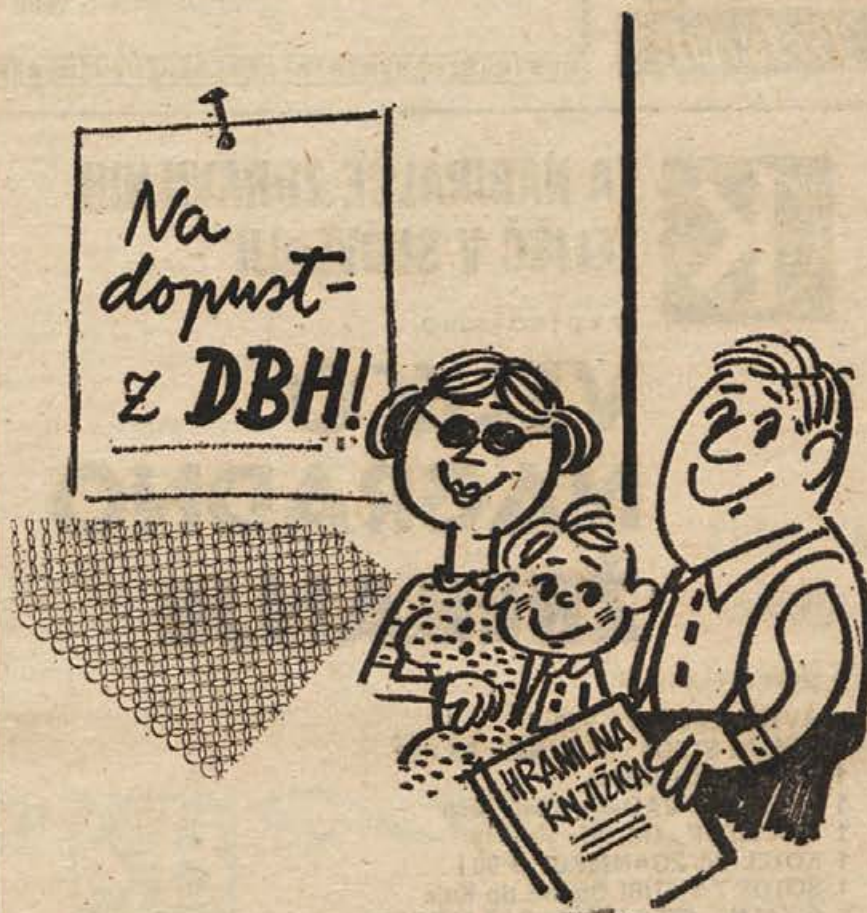
POGOJI:

uspešno zaključenih najmanj 7 razredov osemletke,
primerno zdravstveno stanje,
starost od 15 do 17 let.

Učenje traja tri leta, Center ima svoj internat s popolno oskrbo.

Učenci prejemaajo v času izučevanja nagrado po pravilniku o nagrajevanju učencev.

Prijave sprejemamo do 31. julija 1969.

Nič ni prepozno! Tudi vi se lahko odločite še danes: za dopust bomo varčevali pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOvem MESTU ali pri njenih poslovnih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

OBČANI!

Na hranilno knjižico DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE Novo mesto, ki jo dobite pri banki in pri vseh poštah na območju banke, lahko vlagate neomejene zneske pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji in pri vseh poštah v Sloveniji.

S tako hranilno knjižico lahko dvigate dnevno do 3.000 din pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji in poštah na območju Slovenije. Če želite dvigniti večjo vsoto, bo banka ali pošta sama vprašala za soglasje glede izplačila pri banki, ki vodi vaš račun. — Če vlagate samo pri eni pošti, lahko dvigate pri njej vsak dan neomejene zneske.

NAJVIŠJE OBRENTNE MERE

vam nudi samo DBH Novo mesto: za navadne vloge 6,5 odst. in za vezane vloge 7 do 8 odst.!

TAJNOST HRANILNIH VLOG JE ZAJAMČENA! Za hranilne vloge jamči država. In nikar ne pozabite: vezane vloge prinašajo večje obresti!

Lokacijski ogled za novi tovarni

Prvi lokacijski ogled za tovarno keramično in tovarno keramičnih ploščic na Rudniku pri Kočevju je bil 20. maja. Desetčlanska strokovna komisija je menila, da prideta za lokacijo v poštev dve izmed treh predlaganih inštitucij: prvi prostor je oddaljen od jalovišča glin 1200 m, drugi pa 300 m. Ko bo izdelana vsa potrebna dokumentacija in se bo investitor odločil za eno izmed obeh inštitucij, bo ponoven lokacijski ogled in nato izdano lokacijsko dovoljenje. Gradnja tovarne je v zvezi s preusmeritvijo proizvodnje kočevskega rudnika.

PREMOG PO NIŽJIH CENAH!

V POLETNIH MESECIH NUDIMO POTROŠNIKOM KVALITETNI RJAVI PREMOG

za uporabo v industriji in gospodinjstvu
PO NIŽJIH CENAH,
kot bodo v zimskih mesecih.

Zato priporočamo odjemalcem, da si že sedaj zagotovijo zalogo premoga za zimo.

Gospodinjstvom, oddaljenim od rudnika do 20 km, dostavljamo premog na dom brezplačno, na večjih razdaljah pa po nizkih prevoznih cenah.

Naročila sprejemamo na komercialnem oddelku.

**RUDNIK RJAVEGA PREMOGA
KANIŽARICA
ČRNOMELJ**

TELEFON: 76-070 in 76-071

ZA NABIRALCE ZDRAVILNIH ZELIŠČ V SLOVENIJI

razpisujemo

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

s sledečimi dobitki:

- 1 AVTO »ZASTAVA 750«
- 1 PRALNI STROJ »GORENJE« PS 653
- 1 MOPED »COLIBRI«
- 1 MOTORNJA ŽAGA »STIHL« 050
- 1 TELEVIZOR »ORION« tip 848
- 1 KOTEL ZA ŽGANJEKUHO 80 l
- 1 ŠOTOR ZA ŠTIRI OSEBE tip Kola
- 2 ŠIVALNA STROJA »BAGAT-JADRAN«
- 2 HLADILNIKA »HIMO« 80 l
- 3 RADIO APARATI »SIMFONIJA«
- 2 KOLESI »PONY« I
- 2 GRAMOFONA »EMONA«
- 2 TRANSISTORJA »KOJO« in še

180 PRAKTIČNIH DARIL V VREDNOSTI OD 100 DO 150 DIN
(10.000 do 15.000 starih dinarjev).

Zdravilna zelišča in gozdne sadeže oddajate VAŠI KMETIJSKI ZADRUGI ALI ODKUPNI POSTAJI »KRKE«, NOVO MESTO, kjer vam bodo prevzeto blago plačali po najvišjih dnevnih cenah.

Poleg plačila za oddano blago vam bomo izročili za vsakih zasluženih 50 din (5.000 starih din) še nagradni kupon (s katerim boste soudeleženi pri nagradnem žrebanju 23. 11. 1969), ki bo takle:

KRKA TOVARNA ZDRAVIL NOVO MESTO
ODDELEK ZA ZDRAVILNA ZELIŠČA, Novi trg 9

Nagradni kupon № 018051

Potrujemo, da smo prevzeli za račun Krke, tovarne zdravil, Oddelka za zdravilna zelišča, Novo mesto

od tov. _____ iz _____ h. št. _____

pošta _____ zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev
v vrednosti din 50.- (starih dinarjev 5000.-).

Nagradno žrebanje bo v Novem mestu dne 23. 11. 1969 ob navzočnosti 20 najboljših nabiralcev iz Slovenije.

Nagradni kuponi se izdajajo od 1. maja do 31. oktobra 1969.

dne _____ 1969

Zig in podpis del. org., ki je blago prevzela:

Cim več nagradnih kuponov boste zbrali do 31. oktobra 1969, tem večja je možnost, da boste srečni dobitnik lepih nagrad!

Za vsa pojasnila in navodila se obračajte naravnost na naslov:

KRKA TOVARNA ZDRAVIL, ODDELEK ZA ZDRAVILNA ZELIŠČA, NOVO MESTO, NOVI TRG 9, TELEFON 21-304.

Za kakšne kmečke pokojnine?

Nekaj predlogov za pokojninsko zavarovanje kmetov - V Sloveniji menijo, naj bi bilo to zavarovanje kmetov za vse obvezno

Delovna skupina za preučitev sistema zdravstvenega in invalidskopokojninskega zavarovanja pri skupščini Socialistične republike Slovenije je dala v razpravo predloge za izpopolnitev sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Skupina je posebej obdelala tudi vprašanje starostnega zavarovanja kmetov.

V predlogu ugotavlja, da se vse bolj kaže potreba po uvedbi starostnega zavarovanja kmetov. To zavarovanje je urediti s splošnim zakonom, ki naj bi določil le okvirne tega zavarovanja, podrobnosti pa naj se uredijo z republikanskimi zakoni.

Delovna skupina predlaga, da bi bilo potrebno v Sloveniji izpeljati to zavarovanje kot obvezno v okviru posebne rizikne skupnosti, in sicer ločeno od pokojninskega zavarovanja delavcev. Zaradi ekonomičnosti bi lahko prepustili strokovno službo kmečkega zavarovanja organom, ki bodo izvajali pokojninsko zavarovanje delavcev.

Glede na premalo proučene probleme s tega področja je o obsegu starostnega zavarovanja kmetov težko dati povsem konkretne predloge, zato delovna skupina navaja le nekatere podatke in ugotovitve, ki naj služijo kot izhodišče za razpravo o tem zavarovanju.

Iz podatkov o katastrskem dohodku se ugotavlja, da je

v Sloveniji od 272.933 zavezancev prispevka od katastrskega dohodka le 101.085 kmetijskih gospodarstev, ki so bila v letu 1968 zavezanci prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov. Se bolj neugodna pa je struktura kmetijskih gospodarstev po višini katastrskega dohodka. V skupini od 0-4.000 din Kd. je od 101.085 kmetijskih gospodarstev 65.975 kmetijskih gospodarstev, nadaljnjih 16.949 kmetijskih gospodarstev pa je oproščenih plačevanja prispevka od katastrskega dohodka. Čeprav sedanji katastrski dohodek ne kaže stvarnega dohodka kmečkih gospodarstev, pa podatki o katastrskem dohodku kažejo, da je izpeljava starostnega zavarovanja kmetov z vidika samofinanciranja problematična.

Za financiranje starostnega zavarovanja kmetov je po membra tudi starost kmetov in njihovih družinskih članov.

Od 92.212 kmečkih zavarovancev je starih 65 let in več 31.685 ali 37,36 odst. Od vseh zavarovanih oseb v kmečkem zdravstvenem zavarovanju je starih 65 let in več 57.520 ali 18,98 odst. Takšna starostna struktura zavarovancev in zavarovanih oseb je za uvedbo starostnega zavarovanja kmetov neugodna, ker bi imelo zavarovanje ob samem začetku veliko število upravičencev do prejemkov.

Podatki kažejo tudi, da se

zmanjšuje število kmečkih gospodarstev kot zavezancev zdravstvenega zavarovanja kmetov in zavarovanih oseb. Od leta 1960 do 1968 se je zmanjšalo število kmetov-zavezancev prispevka za zdravstveno zavarovanje od 122.635 na 100.145, število zavarovanih oseb pa od 387.267 na 302.940.

Glede na upadanje števila kmetov-zavezancev za zdravstveno zavarovanje in ob dejstvu, da se število kmečkih gospodarstev ne zmanjšuje sorazmerno z zmanjševanjem števila zavarovanih oseb, bi moralo biti kmetijsko gospodarstvo zavezane prispevka za starostno zavarovanje kmetov ne glede na to, ali je kmetijsko gospodarstvo edini vir za preživljanje ali pa je gospodar kmetije hkrati tudi v delovnem razmerju.

Delovna skupina je pripravila predlog dohodkov in pričakovanih izdatkov za 15 let izvajanja starostnega zavarovanja kmetov brez družinskih članov ob naslednjih predpostavkah:

- plačniki prispevka so kmetijska gospodarstva
- prejemek za starostno zavarovanje je vezan na kmetijsko gospodarstvo, kar pomeni, da se na eno kmetijsko gospodarstvo izplačuje le en prejemek, četudi sta še živa mož in žena
- čakalna doba je 5 let
- vstopna starost v pokojnino je 65 let
- prejemek upravičenca znaša 300 din mesečno

S predpostavko, da se to zavarovanje uvede s 1. januarjem 1970 in da traja čakalna doba 5 let, bi moralo po izdelanih računih kmetijsko gospodarstvo plačevati letno v čakalni dobi 742,17 din prispevka v sklad za starostno zavarovanje kmetov.

V prvih 15 letih zavarovanja in po 10 letih izplačevanja prejemkov bi se zbrala sredstva tako, da bi plačevala kmetijska gospodarstva letno 520 din.

Če bi se to zavarovanje razširilo še na družinske člane, bi znašal prispevek na kmetijsko gospodarstvo letno okrog 1.345 dinarjev.

Predlog za izvedbo starostnega zavarovanja kmetov, ki ga je pripravila skupina, ne daje končne rešitve, pač pa naj služi le kot izhodišče za razpravo. FRANC BEG, predsednik obč. konf. SZDL v Novem mestu

Hromi dobili organizacijo

Nova sekcija dela pri Zvezi društev telesnih invalidov Slovenije — V Sloveniji 500 hromih

Sredi aprila so v Zavodu SRS za rehabilitacijo invalidov ustanovili sekcijo paraplegikov in tetraplegikov. Sekcija združuje telesno najbolj prizadete osebe, saj imajo vsi člani invalidi ohromele spodnje in zgornje ude. Ker je takih invalidov v Sloveniji precej (okoli 500), so organizirani enotno za vso republiko, in ne razdrobljeni po občinah. Sekcija je obstajala že prej in združevala težke invalide osebe, ki so prihajale vsako leto za nekaj tednov na medicinsko rehabilitacijo, športno udejstvovanje in rekreacijo v Zavod

SRS za rehabilitacijo invalidov v Ljubljano.

Sekcija se bo zavzemala za enakopravnost težkih invalidov z ostalimi državljani. Na ožila pa si je tudi nalogo skrbeti za najožje stike z rehabilitacijskimi ustanovami doma in na tujem zaradi proučevanja sodobnih rehabilitacijskih metod.

Invalidi — član sekcije so sklenili, da bodo skušali vključiti v sekcijo čim več oseb iz gospodarstva, družbeno-političnega in kulturnega življenja ter vse ljudi, ki čutijo človekoljuben odnos do telesno najtežje prizadetih oseb.

Aprila že presežek v skladu!

Ugodna ocena za gospodarjenje v skladu zdravstvenega zavarovanja delavcev — V novomeški skupnosti samo aprila 661 novih zavarovancev

Po zadnjih podatkih ima sklad zdravstvenega zavarovanja delavcev v Novem mestu že okoli 50.000 din presežka, kar se do letos še ni zgodilo. Uspeh pripisujejo boljšim osebnim dohodkom zaposlenih in povečanemu številu aktivnih zavarovancev. Mimogrede naj omenimo, da se je število aktivnih zavarovancev samo v aprilu povečalo za 661, tako da jih je skupaj že 29.442. Lanj pa je bilo v novomeški skupnosti povprečno 27.800 zavarovancev.

Izvršilni odbor skupščine zdravstvenega zavarovanja delavcev je 14. maja na seji ugodno ocenil tudi poslovanje sklada v prvem četrtletju, čeprav je izkazoval 248.000 din primanjkljaja. Dohodkov je bilo pobranih v tem času za 1,93 odstotka manj, izdatki pa so bili manjši od predvidenih za 1,28. V lanskem prvem četrtletju je imel sklad 568.900 din primanjkljaja.

Seveda je treba upoštevati, da je sklad letos vse rizike prenesel na zdravstveno službo. Zdravstveni dom in splošna bolnišnica v Novem mestu sta si ga razdelila v razmerju 44,64 proti 55,36, kar pomeni, da ima malo večji riziko bolnišnica. Zadnji podatki pa tudi zdravstveno službo postavljajo v dobro luč.

Izvršilni odbor je ugodno ocenil tudi letošnje sklepanje pogodb z zdravstvenimi zavodi. V nasprotju z minulim letom, ko so bile pogodbe podpisane šele v drugi polovici aprila, so bile letošnje pogodbe v obojestransko zadovoljstvo podpisnikov sklenjene že 28. februarja. Značilno za pogodbo je, da predvideva tudi delitev morebitnih presežkov sklada ob koncu leta med zdravstvenimi zavodi.

Invalidi bodo letovali

Senovski rudarji bodo tudi letos od 1. julija do konca avgusta preživljali dopust na morju. V Vrsarju imajo svoj dom, v katerem jim sindikalna podružnica vsako leto omogoči bivanje s popustom. Delovnim invalidom je kolektiv ponudil 10-dnevno brezplačno letovanje na morju ali v koči na Bohorju. Ta človekoljubna odločitev je vredna vse pohvale, saj si sicer invalidi, ki imajo manjše prejemke od drugih članov ko-

lektiva, ne bi mogli privoščiti oddiha na morju oziroma v hribih. Nasploh zelo malo invalidov preživi letni dopust ob morju, čeravno imajo v domu brezplačno oskrbo. Vzrok vidijo v tem, da nimajo denarja za kritje drugih stroškov. Prav bi bilo, da bi sindikalna podružnica ob odhodu na letovanje dala enkratno denarno pomoč vsakemu invalidu. Ta denar naj bi jim kril stroške za vožnjo in nekatere druge denarne izdatke.

Moje srečanje z Vido Brest

Fred kratklin je moja mama obiskala pesnica Vido Brest. V živahnem pogovoru je omenila čase, ko je bila partizanka, in nam pokazala tudi nekaj fotografij iz tiste dobe. Ker sem prebrala njeno zgodbo »Ptice in grma«, sem jo vprašala, kje se je to zgodilo. Povedala mi je, da je v zgodbi opisala doživljanje z Debenca v Blatnem klanecu. Z mojim stricem smo se odpeljali tja, med potjo pa nam je Vido Brest pokazala gozd, v katerem se je skrila. Videli smo tudi ostanke partizanskega taborišča.

ROZI RAMOVŠ
novinarski krožek
osn. šola Sentrupert

Lepa hvala!

Za Marijo Turk s Tanče gore 32, p. Dragatuš, o kateri smo pred tedni pisali v našem tedniku, in za njenega moža je poklonila Alojzija Potokar iz Kostanjevice 20 dinarjev. Uprava našega lista je primaknila še 80 dinarjev in poslala prejšnji teden Turkovi 100 dinarjev. Znano je, da živita starčka v veliki bedi. Če bo še kdo kaj poslal, naj nakaze z denarno nakaznico svojo pomoč kar njima, lahko pa jo pošlje tudi našemu listu, ki bo denar zbiral in poslal naprej.

Uprava Dol. lista

21. maja je bila v Ljubljani pred muzejem NOB svečana prireditev ob zaključku kurirčeve pošte. Zastopnica novomeške občine je bila pionirka Jelka Stok (na sliki) iz Vavte vasi (Foto krožek: o. šola Vavta vas).

Čemu tak odnos do bivših borcev?

Ker pri tistih, ki so odločali, nismo našli razumevanja, vprašujemo s tem pismom javnost za njeno mnenje.

Podpisani borci NOB smo dobili pred leti od bivše uprave za nepremičnine v Novem mestu v najem neobdelani pas zemlje na levem bregu Krke, ki leži vzporedno s Cesto talcev. Ravni del zemlje je bil takrat zapuščen ledina, breg nad ledino pa je bil zaraščen s trnjem in drugim grmovjem. Z vztrajnim večletnim delom smo zemljo spremenili v rodovitno vrtnico in njihovo rodovitnost zboljšujemo s prinašanjem usedlin iz Krke. Vrtnice obdelujemo vsa leta zelo skrbno ne le zaradi pridobivanja površnin in drugih pridelkov, pač pa tudi zaradi razvedrila in telesne krepitve, ker smo danes vsi podpisani borci NOB že upokojenci, oz. med nami je vdova po umrlem borcu NOB, ki je bil aktiven v XIV. diviziji.

Nad našimi vrtnicami ob Cesti talcev je pred nekaj leti zgradil enonadstropno hišo zasebni obrtnik Marjan Bevc. Zemlje je dobil od SLP toliko, da ima okrog hiše tudi

lep vrtniček, ki pa mu ni zadostoval. Pred nekaj tedni mu je bivše »Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij« danes »Dominvesta«, dodelilo še breg pod hišo, ki smo ga urejali dolgo let mi, poleg tega pa še precejšen del naših vrtnic pod njegovo stanovanjsko hišo in pod stanovanjsko hišo sosedu Janeza Potocarja.

Kljub našim prošnjam pri predstavnikih podjetja »Dominvesta«, naj nam zemljo, ki jo z veseljem in zaradi osebnih rekreacijskih skrbi obdelujemo, pustijo, nismo v ničemer uspeli. Preko vrtničkov, ki smo jih mi z lastnimi rokami napravili iz zapuščene zemlje, je zasadil sosed, bogat zasebni obrtnik, živo mejo in zemljo že obdeluje njegova hišna pomočnica.

Naj bralcem povemo še to, da smo z zemlje, ki smo jo toliko let obdelovali, odstranili vso nesnago in odpadke, ki so nemalokdaj prifrčali preko brega, medtem ko je breg višje in niže od tu na nekaterih mestih zasut z nesnago in odpadnim materialom stanovalcev ter zasebnih obrtnih delavnic. Ta ureditev prav gotovo ne more pozitivno ocenjevati organa, ki naj skrbi za urejanje naselij.

Končno vprašanje: Ali nismo borci NOB zaslužili z aktivno štiriletno udeležbo v narodnoosvobodilnem boju vsaj pravico do obdelave tolikšne površine zemlje, ki

nam služi za razvedrilo in zdravstveno krepitev v jesenskih dneh našega življenja?

JANEZ SEDLAR,
RUDI SIMONIC,
MIHA POČRVINA,
HELENA ZATELETELJ,
JOŽE PRIMOŽIC,
vsi iz Novega mesta

Odgovor DS Gozdnega gospodarstva Brežice

Na članek, ki ga je v vašem listu št. 20 od 15. maja t. l. objavil pod naslovom »Ni opravičila za prikrito prodajo družbenih zemljišč zasebnikom« tov. M. Jakopec, želimo dati zaradi objektivnega in odgovornega obveščanja javnosti nekaj pojasnil.

Priznati moramo, da smo bili presenečeni nad omenjenim člankom, ker v njem kar mrgoli netočnih informacij. Domnevamo, da je temu vzrok neobveščenost pisca, sicer bi lahko trdili, da je članek napisan z določeno tendenco.

Začeti moramo kar pri naslovu. Mar je bilo nujno, da se že v sam naslov vrine nesrečnica? Kako more pisec članka trditi, da je podjetje »prikrito prodalo družbena zemljišča zasebnikom«, ko je vendar o tem razpravljalo 25-članski delavski svet podjetja, v katerem je zastopano 11 delovnih enot. Z zapisnikom delavskega sveta so bili obveščeni vsi člani kolektiva o možnosti nakupa zadevnih parcel. Vse prošnje za nakup teh parcel so bile ugodno rešene, in 7 parcel je ostalo celo neprodanih. Mar to dejstvo še ne dokazuje dovolj, da so vsa namigovanja pisca na »prikrito prodajo« in pa trditve, da so si nekateri člani »v ozkem, zaprtem krogu razdelili družbeno dobrino«, iz trte zvita.

Tudi v podnaslovu opazimo podobne netočnosti, ko pisec članka trdi, da je 1 m² stavbnega zemljišča v Brežicah na prodaj po 15 do 30 din. Pisec je verjetno prezrl občinski odlok (glej Skupščinski Dolenjski list št. 9-110/67), s katerim je bila določena cena za 1 m² stavbnega zemljišča, in sicer 10 din. Če to še mi prikažemo matematično, izpade, da je trditev v podnaslovu pretirana za 150 — 300 odst.

Trditve: »Kupci so največ vodilni delavci...« ravno tako ni resnična. Povedati moramo, da so izmed 21 kupcev stitje na vodilnih položajih, medtem ko so ostali na delovnih mestih administracije ter mehaniki. Sprašujemo se, čemu naj služi takšna trditev pisca članka.

Nemajhen spodrslija pisca je tudi trditev: »Zemljo so prodali brez javne dražbe, ki je z zakonom predpisana.« Da ni tako, se pisec lahko sam prepriča na podlagi veljavnih zadevnih predpisov. Kar pa se tiče vrednosti obravnavanega zemljišča, naj povemo tole: Zemljišče je bilo kupljeno na javni sodni dražbi 12. februarja 1965. Sodna cenilna komisija je ocenila najnižjo cenilno vrednost 0,23 din za 1 m², izključna cena pa je bila 0,31/m². Parcela je v naravi travnik, in sicer zamočvirjen, izven zazidalnega okoliša. Po izjavah pristojnih pri občinski skupščini Brežice ni pričakovati, da bo kmalu vključena v zazidalni okoliš, ker so potrebna sredstva za usposobitev te parcele za granjo (cca 20 din/m²). Kaj lahko na podlagi navedenega sklepamo o vrednosti? Kaj je realna vrednost tega zemljišča, ki je dejansko kmetijsko zemljišče: 0,23 din/m², 0,31 din/m², 0,70 din/m², 5 din/m² ali še več? Saj je v istem stanju kot ob času sodne dražbe. Smatramo, da se vrednost zemljišča odreja po trenutni vrednosti, ne pa vnaprej za 5 ali 10 let. In končno tudi priznamo, da vprašanje vrednosti zemljišča na splošno ni rešeno, da je to dejansko pereč problem, ampak ne samo za družbene organizacije, temveč tudi za kmeta. Če je od sodne cenilne komisije bila določena cena 0,23 din/m², ko je bila še last kmeta, za-

kaj bi vrednost istega zemljišča bila sedaj toliko večja, ko pa v to zemljišče od takrat do danes ni bil vložen niti 0,01 din. Zakaj dvojna merila in zakaj na podlagi teh uporabljati tako težke obtožbe, kot npr.: »... raznašati socializma... prisvajati in raznašati...« in podobno!

Toliko smo hoteli napisati v odgovor na vaš članek in upamo, da smo marsikaj pojasnili v prid objektivnega obveščanja javnosti. Menimo tudi, da bi mnogokatera obtožba na rovaš našega kolektiva odpadla, če bi si vaš dopisnik vzel čas in skušal kaj več izvedeti tudi od druge strani. Če se tov. Jakopec že postavlja v položaj sodnika, bi moral vedeti, da je kot takšen dolžan zaslišati tožnika in obtoženca in šele potem izreči sodbo.

Sicer pa cenimo prizadevanje tiska za objektivno obsojanje negativnih pojavov, ker je ravno tisk že dostikrat prispeval k odklonitvi raznih negativnih tendenc v družbenem razvoju. Vendar smatramo, da je to odgovorno delo in da se te odgovornosti mora zavedati sleherni, ki je v položaju, da vpliva na javno mnenje, ter da mora svoje stališče oblikovati na podlagi objektivnih in realnih podatkov in vsem brez razlike in izjem soditi po istih kriterijih.

Predsednik DS
inž. VIKTOR FETICH

Zakaj je akcija propadla?

V 21. številki Dolenjskega lista je študent Jože Kržič seznanil javnost s ponudbo, ki so jo dali študentje za srečanje z novomeškimi maturanti.

Klub dolenjskih študentov je v začetku aprila sporočil gimnaziji, da so študentje pripravili seznaniti letošnje maturante s študijskim programom in režimom na fakultetah in akademijah in stanovanjskimi možnostmi študentov. Sporočili so tudi, da je možno organizirati srečanje le ob sobotah, v drugi polovici aprila.

Gimnazija pozdravlja tako pobudo. Menimo, da bi bilo tako srečanje zelo koristno in nujno. Da to resnično menimo, je dokaz v tem, da je prav gimnazija dala pred tremi leti idejo o takih srečanjih in jih tudi organizirala.

Študentom se opravičujemo, ker v aprilu ni bilo mogoče organizirati takega srečanja, še posebej pa za to, ker jih nismo seznanili s tem, da sobote v drugi polovici meseca aprila ni so bile proste.

Kot nam je znano, je mladinski komite gimnazije v sredi maja sporočil Klubu dolenjskih študentov, da želijo organizirati srečanje v soboto, 24. maja.

Prav tako menimo, da bi bilo tako srečanje koristno organizirati že prej, morda že v februarju in marcu, ko učni in drugi programi dopuščajo te možnosti. V aprilu, posebno pa maju, je toliko najrazličnejših aktov, da že resno ogrožajo izvedbo učnega programa.

Za gimnazijo:
VELJKO TROHA,
ravnatelj

VARČEVALCI!

Pri 20. nagradnem žrebanju Kreditne banke in hranilnice Ljubljana ste lahko dobitnik ene izmed številnih nagrad, in sicer:

- 3 osebni avtomobili MAZDA 1500
- 2 osebna avtomobila MAZDA 1200
- 1 osebni avtomobil RENAULT 4 L
- 3 osebni avtomobili TRABANT
- 1 predsoba ALFA-ALPES, ZELEZNIKI
- 10 televizijskih sprejemnikov GRAND-ISKRA-RIZ
- 10 televizijskih sprejemnikov ADRIATIC-ISKRA-RIZ
- 20 zlatih izdelkov HARTER po 500 Ndin
- 100 gramofonov z ojačevalci TRAVIATA mono-ISKRA-RIZ
- 100 gramofonov z ojačevalci TRAVIATA stereo-ISKRA-RIZ

Skupna vrednost 250 razpisanih nagrad znaša preko 450.000 Ndin.

V nagradno žrebanje Kreditne banke in hranilnice Ljubljana so vključeni varčevalci vezanih hranilnih vlog, stanovanjski in kmetijski varčevalci, ki namensko varčujejo po pravilnikih banke ter lastniki vezanih deviznih računov, to je: vsi tisti, ki bodo imeli do 31. avgusta 1969 vloženi najmanj 2000 Ndin z odpovednim rokom nad eno leto.

Javno nagradno žrebanje bo v mesecu septembru 1969.

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

NAGRAJUJE VAŠE ZAUPANJE Z NAJVIŠJIMI

OBRESTMI IN BOGATIMI NAGRADAMI

V Prekopi so ustanovili aktiv ZMS

24. maja so mladinci s Prekope, Dobrave in Ostroga ustanovili aktiv ZMS. Na ustanovnem občnem zboru se je zbralo 22 mladincev in mladink, ki so sprejeli delovni program. Sklenili so, da bodo zgradili športno igrišče, saj je mladina močno navdušena nad nogometom, rokometom in odbojko.

Na Prekopi so nekoč že imeli mladinski aktiv, vendar je kmalu razpadel. Mladinci namreč niso imeli prostora v katerem bi se zbirali. Zdaj se zbirajo v gasilskem domu, kjer poslušajo plošče in igrajo šah.

J. ZAGORC

Pustni veseljaki: lepa hvala za pomoč!

Skupina razigranih »pustnih veseljakov« iz Boštanj nam je v februarju letos poslala 50 dinarjev za slepo Darinko Kutnar iz Šmihela pri Zuzemberku. 24. 2. 1969 smo ta denar izročili tov. Milanu Senici iz Zuzemberka, ki je denar (kot že večkrat prej) izročil slepi deklici. Po pomoči ta vest ni bila objavljena v Dol. listu. Na željo »pustnih veseljakov« poročamo o tem zdaj, da bodo vsi, ki so takrat prispevali, vedeli, da je bilo darilo v redi izročeno.

Uprava DL

Frutella

Zdaj ni več nobenih zadržkov

Vsa sporna vprašanja o lokaciji novega mostu čez Savo v Brežicah so rešena, tako so povedali predstavniki brežiške občine, ki so danes teden prisostvovali seji komisije za izdajanje lokacijskih dovoljenj. Ko bo dokument podpisan, bo objavljen natečaj za gradnjo. Posnetki terena so napravljeni. Predstavniki republiškega cestnega sklada bodo v kratkem prišli v Brežice na pogovor z lastniki zemljišč, na katerih bo stal novi most.

Pomoč tistemu, ki več prispeva

Krajevne skupnosti v brežiški občini bodo letos prejete iz sklada za negospodarske investicije 61.000 dinarjev. Ta denar bodo uporabili pretežno za napeljavo vodovodov. Njihov delež v skladu je odvisen od prispevka občanov. Čim več so dali zraven iz svojega žepa, tem več lahko pričakujejo od občine. Glede sklada je bilo na sejah izrečenih že več pripomb, češ da bi morali ukiniti financiranje iz občinskega središča, pa je le obstal. Bilo bi krivično do tistih, ki zdaj gradijo vodovode, če bi ta denarni vir ukinili. Tudi prejšnje gradnje so delno financirali iz centralnega sklada.

Zamenjati nedelavne člane

Dne 10. junija bo v Brežicah druga letna konferenca Zveze mladine — tako so sklenili na zadnji seji predsedstva občinskega komiteja. Na tej seji so bili prisotni tudi predstavniki in sekretarji mladinskih aktivov. Med drugim so analizirali vzroke za neuspeh oddaje »Pokazi, kaj znaš« v Artičah in se odločili za ponovitev oddaje v oktobru. Odpadli sta tudi prireditvi minulo in prihodnje nedelje. Mladi so kritizirali neaktivnost v aktivih in predsedstvu in predlagali zamenjavo nedelavnih članov.

Ponudba za obnovo vinogradov

V brežiški občini je podjetje SLOVENIJA VINO pripravljeno investirati do deset milijonov dinarjev v obnovo vinogradništva in posaditev nove predelovalne kleti. Svet za gospodarstvo pri občinski skupščini meni, da je taka ponudba sprejemljiva, če bodo koristili se naložba pravilno porazdeljena med proizvajalce oz. organizatorje obnove in med trgovino. Pogodbe še niso sklenjene, ker o predlogih razpravljajo.

NOVO V BREŽICAH

DANES MED 17. IN 19. URO VAS BODO OBISKALI doma predstavniki občinske organizacije Rdečega križa. Pohitite, če se niste udeležili oddaje »Pokazi, kaj znaš« v Artičah, ki jo pripravljajo pri občinski skupščini. Če boste prišli, vam bodo predstavili, kaj se dogaja v občini. Če boste prišli, vam bodo predstavili, kaj se dogaja v občini. Če boste prišli, vam bodo predstavili, kaj se dogaja v občini.

BREŽIŠKE VESTI

Reka mladih športnic in športnikov je 24. maja preplavila brežiške ulice. (Foto: Jožica Teppey)

TISK IN RADIO UTRJÚJETA VEZI Z VOLIVCI

Zakaj vsak zase, če je skupaj laže

Z gradivom preobremenjeni poslanci so slabo informirani — Na srečanju v Brežicah so poslanci zavzeli za medobčinsko sodelovanje

Vodstvo družbeno-političnih organizacij so 20. maja priredila razgovor z novo izvoljenimi poslanci republiške in zvezne skupščine. Povabilu so se odzvali z željo, da bi približje spoznali občino in da bi se dogovorili za učinkovito sodelovanje z volivci in skupščino.

Informacijo o občinskem gospodarstvu in družbenih službah je podal predsednik skupščine Vinko Jurkas, na kar se je razvil zanimiv pogovor o načrtih občine v bližnji prihodnosti in razvoju Posavja kot celote. Pospeši ga lahko le učinkovito sodelovanje med občinami v tej pokrajini.

Medobčinskemu sodelovanju utira pot za sedaj edino medobčinski svet Zveze komunistov, ki je pred meseci že sklical prejšnje poslance na skupen posvet o nadaljnjem razvoju in vlogi Posavja v slovenskih okvirih. Poslanci so vsi po vrsti tudi tokrat izjavili, da je začeto sodelovanje treba poglobljati in ga razširiti na posamezne gospodarske panoge, šolstvo, kulturo, zdravstvo in druga področja.

Ko so prešli na stike poslancev s skupščino in volivci, so dosedanja poslanci povedali najprej nekaj izkušenj iz minule mandatne dobe. Poslanci gospodarskega in republiškega zbora so pogrneli predvsem stike s podjetji, ker ta niso kazala posebnih želja po takem sodelovanju. Le redke delovne organizacije so bile izjema.

Pogovor se je nato sukal

še okoli obveščanja poslancev. Franc Šetinc, ki je bil že do zdaj štiri leta zvezni poslanec, je dejal, da je bil celo preveč informiran in vsega niti ni utegnil prebrati. Prejema je informacije zvezne skupščine, razen tega pa še sejno gradivo šestih občin. Pošiljale so mu ga skupščine in družbenopolitične organizacije. Sredi take poplave papirja se poslanec težko znajde. Predlagal je se-

lekcijsko gradivo iz občin. Vsakdo naj bi prejel le tisto, kar zadeva njegovo delovno področje in kar je zanj oz. za občino res pomembno. Njegovemu mnenju so se pridružili tudi drugi. Tov. Šetinc je nadalje poudaril, da sta Dolenjski list in lokalni radio lahko uspešna posredovalca stikov med volivci in poslanci. Vabikom na zbor volivcev se poslanci ne morejo odzvati tako pogosto kot ljudje želijo, razen tega pa ni mogoče, da bi obiskali vse kraje. Tisk in radio povečujeta te možnosti, ker sega njuna beseda v najbolj oddaljene vasi.

J. TEPPEY

VTISI Ž GOSTOVANJA BREŽIČANOV V SRBIJI

Razšli so se kot prijatelji, ki bi se še radi srečali

Kulise za »Razvalino življenja« so ostale na odru v Vel. Plani — Sprejem je bil lep

Ludvik Metelko: »Zelo smo bili veseli umetniškega soredza, ki so nam ga poklonili v Veliki Plani v trajen spomin na naše srečanje.«

»Finžgarjeva beseda je ogrela občinstvo v Veliki Pla-

ni.« je ob vrnitvi z gostovanja ves navdušen razlagal Ludvik Metelko iz Brežic.

»Kako so vas razumeli?«
»Pred vsakim dejanjem jim je napovedovalec v srbsčini na kratko razložil dogajanje na odru. To je zadostovalo. V začetku so bile vezi z občinstvom rahle, potem pa so se utrjevale od dejanja do dejanja. Za nas nastopajoče je pomembno to veliko zadovoljstvo.«

»Ste se srečali tudi z igralci amaterji iz Velike Plane?«

»Seveda. Takoj smo se spoprijateljili. Bili so tako navdušeni, da so sklenili to delo zaigrati sami, čeravno še ni prevedeno. Vsebinska jih je izredno pritegnila in nekateri izmed njih so že povedali, katero vlogo bi radi prevzeli. Ker so pokazali resno željo po uprizoritvi »Razvaline življenja«, smo jim pustili kulise. Zelo so nam bili hvaležni, ker smo jim takoj ponudili roko v pomoč.«

»Torej ste se dobro počutili med njimi?«

»Veselo nas je presenetilo njihovo gostoljubje in prav tako kot igralci so bili z gostovanjem zadovoljni pavci. Ko smo povedali članom njihovega društva, da bomo junija nastopili na republiški dramski reviji, so dejali, da so se tudi oni letos zvrstili v program revije amaterskih odrov v Srbiji. Zaželeli smo jim veliko uspeha.« J. T.

Vse dobro razen knjižnice

Pogovor s predsednikom PD »Stanko Vogrinc«, ravnateljem osnovne šole Dobova Francem Vučanjom

Prosvetno društvo »Stanko Vogrinc« v Dobovi je razvilo dramsko, lutkovno, pevsko, folklorno, knjižničarsko in druge dejavnosti. Med redkimi v brežiški občini ima to društvo tudi svoje prostore in lepo urejeno dvorano z odrom, na katerem se vrste domače in tuje prireditve.

Ze nekaj let je društveni predsednik Franc Vučanjk, ravnatelj dobovske osemletke. Povedal je, da so v njihovem društvu posrečeno združili kulturne skupine s članom vseh starosti, v nekaterih skupinah pa delajo samo šolarji, ki jih vodijo učitelji.

Predsednik PD Stanko Vogrinc je v nekaj minutah razgrnil vso razgibano dejavnost, ki jo goji pri društvu. Priporočil je:

»Dramska skupina, ki jo vodi učiteljica Helena Vogrinc, študira igrsko Mogočni prstan, uprizorila pa jo bo do konca šolskega leta. Igralci so učenci naše šole. Podobno je z lutkovno sekcijo, s katero dela Anica Gregorič. Člani, učenci naše šole, sami izdelujejo lutke. Do zdaj so uprizorili že štiri lutkovne igrice.

20-članski moški pevski zbor se pod vodstvom pevovalke Ignaca Regoviča redno in marljivo pripravlja za nastope na proslavah in akademijah, priredil pa je tudi že nekaj samostojnih koncertov.

Resolucija bo samo izhodišče za nov srednjeročni načrt

Pred dnevi so na seji sveta za gospodarstvo občinske skupščine v Brežicah obravnavali osnutek resolucije o usmeritvi razvoja gospodarstva letos in prihodnje leto. Člani sveta so se načelno strinjali s predlogom resolucije izrekli pa so tudi precej pripomb. Te zadevajo vlogo občinske uprave pri ustanavljanju pospeševalnih služb in drugih oblik strokovne pomoči ki naj bi jih uprava nudila delovnim organizacijam.

Člani so predlagali naj bi delovne organizacije že zdaj pričele razmišljati o novem srednjeročnem planu ki ga bodo morale sprejeti leta 1971. Resolucija naj bi bila potemtaka samo izhodišče za sestavo srednjeročnega načrta.

Sneguljčica v Brežicah

Za učence osnovne šole v Brežicah in podružničnih šol na Čatežu in Mrzlici vasi in Skopcih je šolski dramski krožek iz Kostanjevice uprizoril 22. maja. Golovo pravično igranje SNEGULJČICE. Mlade gledalce je živa igra vrstnikov močno pritegnila.

60 pevcev bo šlo v Sevnico

Na zaključku stoletnice slovenskega tabora v Sevnici bodo 8. junija nastopili tudi moški pevski zbor iz brežiške občine. Nocoj bodo imeli v gasilskem domu v Šentlartu skupno vajo. Zbralo se bo blizu 60 pevcev iz Brežic Artič Dobove in Skopci.

20 let od prve mature

Prihodnji mesec bo preteklo 20 let, odkar so prvi dijaki gimnazije v Brežicah opravili maturo. Za obletnico se bodo spet zbrali in preživeli skupaj nekaj prijetnih uric.

Folklorne skupine — šolska in mladinska — sta tudi že nekajkrat nastopili, pozna jo pa ju tudi že na Hrvaškem. Folklornih plesov se učita pod vodstvom Oveke Savnik, učiteljice za likovni pouk.

Tamburaška zbor sta sestavljena iz članov gasilskega društva Veliki Obrež in Gaberje. Ljubitelji narodnozabavne glasbe pa lahko čisto slišijo ansambel Stanke Kežmana, ki se je že lepo uveljavil.

FRANC VUCANJK

Trenutno je v najhujši zagati knjižnica, ki ji grozi, da bo izgubila honorarno knjižničarico. Denarja za knjižničarico in nabavo novih knjig ni. Če ne bo denarja, bomo morali teverja razmisliti o tem, če bo sicer dobro obiskana knjižnica z več kot 3.000 knjigami še odprta.

Radio Brežice

PETEK, 30. MAJA: 20.00—20.10 — Napoved programa in poročila. 20.10—20.30 — Nove plošče RTB in obvestila ter reklame. 20.30—21.15 — Glasbena oddaja: Izbrani ste sami.

NEDELJA, 1. JUNIJA: 11.00 — Domače zanimivosti — Pred 100-letnico slovenskega tabora v Sevnici — S sejo občinske skupščine — Krško poročila Marjan Zibret — Za naše kmetovalce: Inž. Darko Jelenc — Pomen selekcije za kmetijsko strojništvo pri društvu LT Brežice — Prijetno nedeljo vam voščijo štirje kovači — Nedeljski magnetofonski zapis: Pred pričetkom XII. srečanja dramskih skupin Slovenije v Brežicah — Pozor, nimas prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila, reklame in sporod kinematografov, 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 3. JUNIJA: 18.00—19.00 — Svetujemo vam — Jugoton vam predstavlja — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in filmski pregled. 19.00—19.30 — MLADINSKA ODDAJA: Obisk pri aktivu v Selah.

V prodajalni PLASTIKA ČEVLJI pri tržnici v Brežicah vam nudimo veliko izbiro čevljev in izdelkov iz plastike. Prepričajte se!

Lepo praznovanje v Krmelju

Krmeljski pionirji so zares lepo praznovali dan mladosti. Tega dne je pionirski odred razvil svoj prapor in si nadel ime »22. oktobra«, v spomin na trinajst talcev, ki so jih ustrelili 1. 1943. Osrednja proslava dneva mladosti je bila združena s proslavo ustanovitve popolne osnovne šole, udeležili pa so se je tudi predsednik občinske skupščine Marjan Gabrčič, predstavnica TIS in SZDL Elka Grile in nekateri drugi predstavniki družbenih in političnih organizacij. Proslava je bila dobro pripravljena in je navdušila gledalce. Domačini in gostje pa so si z velikim zanimanjem ogledali tudi razstavo likovnih del v osnovni šoli.

B. D.

Marjan Orožen na obisku v Sevnici

Podpredsednik republiške skupščine Marjan Orožen je 21. maja obiskal sevnico občino. V spremstvu njenih predstavnikov si je ogledal JUGOTANIN in se seznanil s programom tega obrata, ki naj bi razen tanina izdeloval tudi furfural. Na občinskem komiteju Zveze komunistov se je pogovarjal o delu občinske organizacije ZK v reorganiziranih oblikah.

Blanca: spet pritožbe zaradi kruha

Na Blanci se ljudje vedno znova pritožujejo zaradi nedostave kruha. Posebne težave to povzroča osnovna šola, ki mora ob določenem času dati otrokom šolsko malico in ne more zaradi tega spreminjati urnika po tem, kdaj bodo pripeljali kruh. Za prvomajske praznike iz Sevnice kruha sploh niso dostavili in so kupce enostavno odpravili, če da je kruha zmanjkalo. Je to pravi odnos do prebivalcev?

Priporočilo: ne zahtevati vračila

Kot je znano, je avzavno ustavno sodišče odločilo, da plačevanje komunalnih taks od motornih vozil ni v skladu z ustavo in da je plačano takso za leto 1968 treba plačnikom vrniti. V sevnici občini se je nabralo čez 82.000 dinarjev, ki so bili porabljeni že porabljeni za vzdrževanje in izboljšavo cest. Kar je bil denar namensko porabljen, pričakuje občinska skupščina razumevanja od plačnikov, lastnikov motornih vozil, in priporoča, naj ne zahtevajo vračila. Znano je, kako velike težave so z vzdrževanjem cest, ki je zaradi naraščajočega prometa vse dražje.

SEVNIŠKI PABERKI

POTREBNO BO NOVO POSLOPIJE. Na občinskem sodišču v Sevnici ugotavljajo, da je sedanje poslopije vse manj primerno. Pri stari stavbi, ki notranje ni urejena za potrebe takega dela, iz leta v leto naraščajo vzdrževalni stroški in bi jo bilo treba zato temeljito obnoviti. Bolj kot obnova pa bi se izplačala gradnja nove stavbe, vendar je vprašanje, kako in kdaj zbrati potrebni denar.

SE VEDNO BREZ POSTAJE. Sevnica je dobila prvo asfaltno avtocesto s Celjem, pripravljajo tudi modernizacijo ceste proti Kriškemu, zato bo avtomobilni promet pridobil vse več voljav. Mesto pa zdaj sploh nima avtocestne postaje niti vzhodnih redov, tako da tujci sploh ne ve, kam naj se obrne. Nujno potrebno je te stvari urediti.

RADNA SPADA V UREDITVENO OBMOČJE. Ljudje z Radne sprašujejo, zakaj morajo plaševati prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Tudi ta del Sevnice namreč spada v ureditveno območje in so lastniki dolžni

Po razgovoru na sevniciškem gradu so si poslanci v spremstvu domačinov ogledali Lutrovsko klet. (Foto: M. Legan)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE 20. MAJA V SEVNICI

„Ne želimo s prstom kazati na druge, toda občina ne zmore več pomagati“

Gre za kmetijstvo, katerega položaj se je lani še poslabšal – Predlog, naj bi pregledali poslovanje Komunalno stanovanjskega podjetja

»Ugoden razvoj gospodarstva v občini se v zadnjih letih nadaljuje, skrbi pa razmeroma hitrejša naraščanje stroškov in s tem delno zmanjšanje donosnosti poslovanja. Lani so se znova povečale terjatve, ki slabo vplivajo na proizvodnjo. Nobeno podjetje ni imelo izgube, vendar so med posameznimi delovnimi organizacijami velike razlike. Če izvajamo konfekcijo LISCO, so celotni podatki precej slabši.« Tako je ocenil poglavitve značilnosti načelnik oddelka za gospodarstvo Ivo Pinterič.

V razpravi, ki je sledila poročilu načelnika, je Franc Ogorevc znova opozoril, da bi občinska skupščina morala dobiti podatke o poslovanju uspešnih obratov, ki imajo sedeže zunaj občine. Predlagal je tudi, naj bi komisija za družbeni nadzor pregledala poslovanje v Komunalno stanovanjskem podjetju, ki je lani imelo mnogo slabši poslovni rezultat kot predlanskim.

Franc Molav ga menil, da je potrebno preučiti položaj delovnih organizacij, ki so v težavah, in jira enotno pomagati, posebno še, če zaposlujejo moško delovno silo, ker manjka takih delovnih mest.

Jože Knez je opozoril na naraščanje zaloga materiala in zaloga nedokončane proizvodnje, kar zahteva vse večja obratna sredstva, predstavnik LISCE pa je pojasnil, da je v njihovem podjetju tega kriv nestalen zunanjetrgovinski režim, ki jih lahko pusti na

cedilu, če ne bi imeli na zalogi dovolj uvoženega materiala.

Odbornik Nagode je preusmeril razpravo na kmetijstvo, ki je lani imelo še za 15 odstotkov manjši narodni dohodek kot leta 1967. Veterinar Boris Stariha je dejal, da se je v občini močno zmanjšalo število mlade živine, prav živinoreja pa je poglavitva kmetijska panoga v občini.

Franc Ilaš je ugotovil, da

vse drugo napreduje, samo kmetijstvo ostaja daleč za. »Kmečki fant se neveste skoraj ne more dobiti, tako slabo je na kmetiji,« je dodal.

Podpredsednik skupščine Jože Knez je ocenil dosedanje prizadevanje občine, da bi izboljšala položaj kmetijstva. »O tem zavzeto govorimo, vse pa se ustavi pri denarju. Občina sama ne more izdatneje pomagati. Ne želimo s prstom kazati na druge, na republiko in banke, čeprav je občina že naredila nekatere ukrepe, gotovo pa je, da bi le skupno lahko stvari premaknili naprej. Dosledno bi morali uresničevati resolucijo o kmetijstvu, ki jo je republiška skupščina sprejela novembra lani,« je dejal.

M. LEGAN

Program dela do počitnic

Občinski sindikalni svet pripravlja širšorazpravo

Prejšnji teden so na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta obravnavali delovni program za prihodnje obdobje.

Predvidoma 28. maja bo v Sevnici razgovor vodstev sindikalnih organizacij in vodstev delovnih organizacij o 15. ustavnem amandmaju, ki govori o samoupravljanju. Za predvidene spremembe je precejšnje zanimanje, zato želijo s podrobnostmi seznaniti kar največ ljudi iz podjetij.

Člani sindikata se zanimajo za novi pokojninski sistem, to se je pokazalo že na občinskih zborih sindikalnih podružnic. Nameravajo prirediti tudi razpravo v občinskem merilu.

Minuli petek in četrtek je bil v Sevnici seminar za vodstva sindikalnih podružnic. Na njem so razen o nekaterih gospodarskih ukrepih in

načelih govorili tudi o nalogah sindikalnih podružnic in o vlogi njihovih vodstev. Posebej so obravnavali, v čem je zaščitna vloga sindikata, kadar gre za prekrške in druge nepravilnosti v podjetjih.

Krmelj: proslava ustanovitve šole

Minulo nedeljo so v Krmelju proslavili ustanovitev popolne osemletke. Pripravili so posebno proslavo in razstavo izdelkov učencev te šole, pionirski odred pa je dobil prapor. Popolna osemletka je pridobitev za kraj

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA
»DJURO SALAJ« — Krško

razpisuje

3 štipendije

na TSS — oddelek za papir v Ljubljani

Osnovni del štipendije znaša 230 din mesečno. Dijaki dobijo tudi gibljivi del štipendije, ki je odvisen od šolskega uspeha in znaša:

**ZA DOBER USPEH 60 DIN
ZA PRAV DOBER USPEH 80 DIN
IN ZA ODLIČEN USPEH 120 DIN**

Pogodbo sklenejo za 4 leta.

Kandidati morajo imeti osnovno šolo končano z odličnim ali pravdobrim uspehom ter morajo biti duševno in telesno zdravi.

Razpis velja do 10. junija 1969.

Frutella

K
KRKA
NOVO MESTO

Delial®

**ZANESLJIVO VARUJE PRED SONČNIMI
OPEKLINAMI IN POSPEŠUJE PORJAVITEV**

Vsak četrtek

DOLENJSKI LIST

S SESTANKA S POSLANCI 23. MAJA V SEVNICI

Kako dobro sodelovati z volivci?

Predlog, naj bi ustanovili posavski klub poslancev — Delo poslancev je odvisno tudi od sodelovanja in enotnejših stališč občin

Kako dobro sodelovati z volivci, je bilo poglavitno vprašanje petkovskega sestanka predstavnikov občinske skupščine, družbenopolitičnih in delovnih organizacij s poslanci, izvoljenimi za območje sevniciške občine.

Za tem, ko sta načelnika občinske uprave seznanila poslance z najvažnejšimi problemi gospodarstva in družbenih služb, je bila daljša razprava, v kateri je sodelovala večina poslancev.

Franc Setine je dejal, da morajo strokovne službe pripravljati bolj kvalitetno in bolj zgoščeno gradivo ter izločiti vse nebitveno, saj imajo poslanci tudi poklicne in druge dolžnosti ter zato ma-

lo časa. Dodal je, da je delo poslancev odvisno tudi od tesnejšega sodelovanja posavskih in sosednjih občin. Predlagal je, naj bi v Dolenjskem listu, ki je v posavskih občinah najbolj razširjeno glasilo, v posebni rubriki seznanjali poslance in volivce tako, da bi poslanci odgovarjali na vprašanja volivcev.

Vinko Božič, poslanec gospodarskega zbora republiške skupščine, je razložil, kako si zamišlja sodelovanje z občinskimi skupščinami. Poslanec Boris Lipužič je poudarjal pomen neposrednih stikov in bo zato skušal obiskati kar največ kulturno-prosvetnih zavodov v svoji volil-

ni enoti. Milan Loštrik je kot zvezni poslanec spomnil na bistvene razlike med republiškim in zveznim konceptom pokojninskega zavarovanja ter dejal, da je stik z volivci in podpora zavarovancev pri tako bistvenih vprašanjih še kako potrebna. Jože Bogovič, sekretar medobčinskega sveta ZK, je predlagal, naj bi ustanovili posavski klub poslancev.

V nadaljevanju razprave so sodelovali še Ciril Plut, inž. Jože Bučar, Frerk Valant, Jože Knez, inž. Zvone Pelikan, Niko Pečnik in drugi. Razprava o kmetijstvu, ki je v občini v nezavidljivem položaju, bo mo objavili posebej. M. L.

Podjetje išče delavce

KEMOOPREMA iz Trebnjega želi zaposliti še 50 ljudi: kvalificiranih delavcev in strokovnjakov

Trebanjsko podjetje KEMOOPREMA je doseglo lani že 5,6 milijona novih dinarjev celotnega dohodka ali skoraj polovico več kot predhodno leto. Z letošnjim letom se je pripojil še obrat LITOSTROJA in načrt predvideva skoraj 10 milijonov din celotnega dohodka.

»Trenutno je največji problem dobiti kvalificirane delavce ključavničarje in dobre strugarje. Zaposliti nameravamo še okoli 50 ljudi. Dela je dovolj, saj so zmogljivosti našega podjetja zasedene že skoraj do konca leta,« pojasni direktor Ivan Gole.

13 vajencev kovinske stroke, kolikor jih imajo sedaj, ne zadostuje za vse večje potrebe. Da bi pridobili nove, so obvestili vse osnovne šole, naj učenec sadnjih razredov povedo, da se gre do lahko učiti.

Da bi čimprej lahko povečali število zaposlenih, bodo s prvim julijem uvedli posebno avtobusno progo Krmeč-Trebnje. Avtobus bo vozil v dveh izmenah in pobiral delavce po vsej Miren.

ski dolini, kar bo prišlo prav tudi delavcem drugih podjetij, ki se morajo v tej smeri voziti na delo. Podjetje je tudi razpisalo delovna mesta v časnikih, vendar je odziv slab, čeravno se pri nas toliko govori o nezaposlenosti.

M. L.

Komunisti o vseljudski obrambi

Vse krajevne organizacije ZK trebanjske občine, ki štejejo skupno 455 članov, so imele te dni sestanke, na katerih so članstvo nadrobneje seznanili z aktualnimi političnimi problemi v svetu. Razen priprav na praznovanje 50-letnice ustanovitve KPJ, SKOJ in sindikatov so obravnavali tudi obrambne ukrepe ter naloge komunistov pri obrambi vzgoji in krepitvi pripravljenosti prebivalstva na vseljudski odpor.

Krajevni praznik Velikega Gabra

Krajevna skupnost Veliki Gaber je v nedeljo imela svoj krajevni praznik. Na večer pred tem dnem je bila akademija v gasilskem domu, na kateri so med drugim nastopili tudi pevci z Mirne ter godba na pihala iz Trebnjega. Naslednji dan je bila dopolnitev najprej savnostna seja in polaganje vencev v spomin padlih borcev, popoldne pa zabavna prireditev.

Obletnica bo za hip le vznemirila njun vsakdan

Slavljenca sobotne zlate poroke: »Poročite se tako ali drugače, važno je, da se imate radi.«

V soboto se bo izteklo natančno pol stoletja, odkar sta Janez in Alojzija Rozman izrekla svoj »da«. In ko bosta prav na ta dan v soboto, 31. maja, v Trebnjem imela zlati poroki, jima ne bo žal za prvi korak: za seboj bosta imela 50 let razumevanja.

»Kot deklica sem se šallila, da bom dobila mlajšega moža, in res sem ga: Janez je star 72 let, jaz pa 74. Doma je za Vrha pri Mirni peči; spoznala sva se, ko se je učil v Trebnjem za usnjarsko, pravzaprav bolj rečeno: takrat, ko sem hodila z rojstne Odrge pri Trebnjem na domačijo njegovih staršev pomagat delati na polju,« obuja spomine Alojzija.

Tako se je preprosto začelo njuno zakonsko življenje. Ker je usnjarska obrt kinala h širini, si je Janez poiskal

Iz kulturnega programa nedeljskega praznovanja na Mirni: član gledališča iz Ljubljane Janez Rohaček recitira partizansko pesem. V ozadju pevski zbor Mirenske doline. (Foto: M. Legan)

S PRAZNOVANJA 50-LETNICE ZKJ, SKOJ IN SINDIKATOV

Slavje mladih po letih in po srcih

Slavnostni govor poslanca Bogdana Osolnika — Sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo in priznanja mentorjev — Pisan kulturni spored

Nedeljsko vreme je bilo kot naročeno, zato je bila občinska proslava dneva mladosti, 50-letnice ustanovitve KPJ, SKOJ in sindikatov na Mirni vredna jubileja. Proslave se je udeležilo okoli 1500 ljudi.

Dopolnitev je bilo najprej finalno tekmovanje osnovnih šol v rokometu. Zmagale so šolarke iz Velikega Gabra, med učenci pa so bili najboljši šolarji iz Trebnjega.

V mnogobojno članov aktivov ZMS je v vedačenju vrvi zmagal aktiv iz Ponikve, v metu kamna in skoku v daljino pa mladinski aktiv z Mirne.

Sledil je svečan sprejem 241 pionirjev iz vse občine v mladinsko organizacijo. Še

stim mladinskim mentorjem, Janezu Kramarju, Nacetu Bukovcu, Jelki Mlakar, Angeli Stefančič, Mici Groznik in Olgji Kotar, so podelili posebna priznanja.

Popoldne je bila proslava pod mirenskim gradom. Med gosti so bili poslanci trebanjske občine, razen njih pa tudi inž. Marko Bulc, Ivo Tavčar in drugi. Po pozdravu predsednika pripravljalega odbora Romana Ogrina je imel slavnostni govor zvezni poslanec Bogdan Osolnik.

V kulturnem delu programa sta razen pevskega zbora Mirenske doline in trebanjske godbe na pihala nastopila z recitacijami člana SNG iz Ljubljane Duša Počkaj in Janez Rohaček, učenci osnovne šole pa so uspešno prikazali zletno vajo.

Zatem je bil zabavni del prireditve s plesom. Udeleženci proslave so se prijetno počutili v lepem naravnem okolju, ki so ga z vodomotom in barvnimi žarometi prireditelji za ta dan naredili še bolj privlačnega.

Obiskali smo Ljubljano

Pred kratkim so se učenci osnovne šole iz Sentruperta odpeljali v Ljubljano na predstavo »Cipek in Capek« v Mladinsko gledališče. Ogleali so si tudi muzej NOB in razstavo v Moderni galeriji, kjer je razstavljal tudi njihov sošolec Jože Anderlič. Mimgrede so obiskali Navje, kjer stoji nagrobniški znanih slovenskih mož.

Navdušeni so bili tudi nad predstavo, saj so se od srca nasmejali Cipeku in Capku ter teti Speli.

DANICA AVSEC, novinarka iz krožek osnovne šole Sentrupert

Konferenca ZK o družbeni zemlji

Kot je sklenil občinski komitej ZK v Trebnjem, bo naslednja seja občinske konference Zveze komunistov v petek, 6. junija, posvečena tudi kooperacijski oddaji in družbenim kmetijskim zemljiščem. O teh pomembnih zadevah bo o programu kmetijske zadruge Trebnje je minuli petek komisija za družbenoekonomske odnose sprejela nekatera stališča, ki jih bo posredovala konferenci. Več bomo o tem še poročali.

Lanski poprečni zaslužki

Povprečni mesečni zaslužki ljudi, ki so zaposleni v podjetjih s sedežem v trebanjski občini, so znašali lani 791 dinarjev. Po posameznih podjetjih pa so bila povprečja naslednja: KEMOOPREMA 738 din, Tovarna šivalnih strojev 686 din, DANA 918 din, EMI 790 din, KZ Trebnje 781 din, veterinarska postaja Trebnje 1738 din, Gradbeno opekarsko podjetje Mirna 599 din, MEHCATOR Trebnje 938 din, restavracija DANA 979 din, Mizarstva delavnica Trebnje 744 din, HRAST iz Sentlovenca 653 din. Krojaško podjetje Trebnje 852 din, Čevljarstvo podjetje Mokronog 503 din, Stanovanjsko podjetje Trebnje 1157 din in Komunalno obrtno podjetje Trebnje 956 din.

Pomoč športnikom razdeljena

Odbor občinske zveze za telesno kulturo je prejšnji teden razdelil občinsko dotacijo za delo telesnokulturnih organizacij, ki znaša 25.000 novih dinarjev. Po sprejetem razdelilniku so dobili nogometni klub Mirna 9.000 din, TVD Partizan Mirna za smučarsko in telovadno sekcijo 3.000 din, TVD Partizan Trebnje za odbojbarsko sekcijo 7.400 din, 5 šolskih športnih društev pa so dobili skupno 4.000 dinarjev, vendar morajo prej poslati poročila o porabi denarja v lanskem letu. 1.500 dinarjev bo imela zveza za nekatere druge izdatke in za rezervo.

„Vojaki, veseli smo vašega obiska!“

Ena izmed vojaških enot polkovnika Jožeta Nagodeta je pod vodstvom kapetana Adema Kordiča taborila v Velikem Gabru

Novi način življenja v sodobnem svetu je človeka močno oddaljil od narave. Mnogim ljudem je zato neznan, koliko iznajdljivosti, sposobnosti, znanja in naporov je potrebnih, če se odloči preživeti nekaj časa kje v naravi, navezan samo nase. Vojaku to ne sme biti neznan. V NOB so bili gozdovi in hribi glavno zatočišče partizanov, naša ljudska armada pa gradi vseljudsko obrambo na enakih osnovah. Taborjenje na prostem, združeno s pohodom, je zato sestavni del življenja vojakov, ki združuje tudi lepa in izjemna doživetja.

Pomladno jutro v vojašnici Milana Majena. Vojaki se spijo, v prostorih enote pa je nadvse živahno. Pritajena povelja, tu in tam tudi kriki, in čelna patrila že izglinja v temi. Takoj za njo sledi v pohodu enota.

Nebo je oblačno, v koloni vlada tišina. Po petem kilometru poti začne padati dež. Veter ga nosi v obraz in v zavijane uniforme. Mirna peč. Deset kilometrov — Jordan Kal. Pred Dobrnim se, ko kolona pravkar zavija v oster ovinek, zasekajo v tišino strelji. Zaseda! Pripadniki področne enote narodne obrambe so jo pripravili. Vojaki kapetana Kordiča se razvijajo v strelce. Nekaj rafalov in zaseda je razbita. Kolona spet nadaljuje pot.

Nahrbtnike in obleko je prepočil dež. Korak postaja težji. Vreme se na srečo izboljšuje. Po 25. kilometru poti je kolona spet zavila v gozd. Spet se oglasi strel. Tokrat so izvidniki zasedo pravočasno odkrili. Tu je 30. kilometer poti in z njim Veliki Gaber, cilj pohoda.

Vojaki postavljajo šotore in urejajo tabor. Vse tisto, kar so težko prinesli na hrbtih, bo še kako prišlo prav. Uspeh taborjenja je namreč odvisen predvsem od tega, kar pri-

neseš s seboj. Na desetdnevni taborjenje so nato opravili mnogo vojaških nalog, sodelovali so s predvojaško vzgojo in s področno enoto vseljudske obrambe. Obiskovala jih je mladina in skupaj z njo so imeli več kulturno-zabavnih prireditev.

Tudi borci niso pozabili na vojaške obiske. Obiskal jih je Franci Kolar, ki jim je povedal mnogo lepih in zanimivih spominov iz NOB. Hvaležni so podpredsedniku Obs Trebnje Antonu Goletu za njegovo zanimanje, skrb in pomoč in vsem okoličanom, ki so jih obiskovali. Upravitelj osnovne šole Slavko Kržan je vojakom ob tabornem ognju na poslovnem večeru povedal veliko toplih besed. Ko so odhajali, je ostalo za njimi ob šoli novo športno igrišče, ki so ga uredili v desetih dneh. ADEM KORDIČ

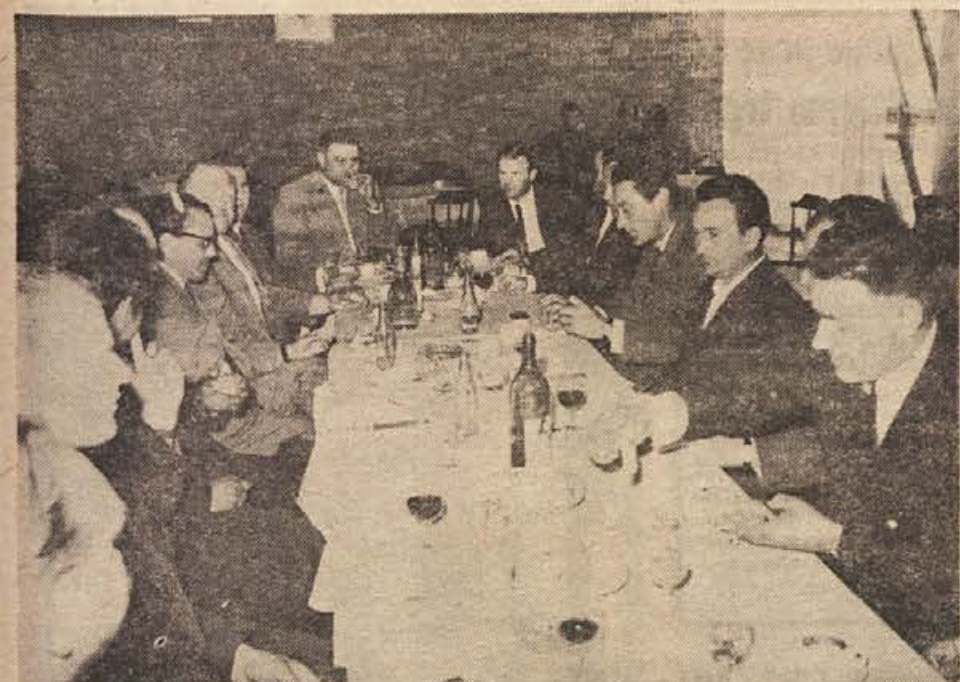

JANEZ IN ALOJZIJA ROZMAN: 50 let skupaj v zakonu. (Foto: Legan)

Obisk semenarjev na Okroglem

Predelovalci semenskega krompirja, kooperanti kmetijske zadruge Trebnje iz Pristavice in Ceste, so minuli nedeljo s kombijem odpotovali v vas Okroglo pri Kranju, kjer so si ogledali na praktičnem primeru, kako deluje vaška strojna skupnost. Kmetovalci v tem kraju, ki spada pod KZ Naido, so skupno kupili stroje za pridelovanje krompirja in imajo velike uspehe, zato jih bodo semenarji trebanjske občine skušali posnemati. Več bomo o tem objavili v posebnem seštevku.

TREBANJSKE NOVICE

Pred kratkim so podelili diplome 15 vzornim voznikom iz ribniške občine. Ti so: Franc Žižek, Alojz Zagar, Anton Joras, Janez Picek (vsi iz Ribnice), Janez Mate iz Goriče vasi 18, dr. Ciril Kumelj, Janez Lovšin in Jože Arkov (vsi iz Sodražice), Stane Montanič in Alojz Ruparčič (oba s Hriba), Anton Marincel iz Gorenje vasi, Franc Peček iz Prigorice, Ivan Pakiz iz Zamosteca in Anton Medved iz Nemške vasi. (Foto: Mohar)

S POSVETA PREDSEDNIKOV SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Volitve v zbor delovnih skupnosti so uspele, v občinski zbor pa manj

Takšna je ocena nedavnih skupščinskih volitev v ribniški občini – V Goriči vasi so zabeležili komaj 54-odstotno volilno udeležbo – Razpravljali so še o delitvi dohodka, prodaji »URBANA« in drugem

Na nedavnem posvetu predsednikov sindikalnih organizacij v Ribnici so se udeleženci najprej seznanili z oceno nedavnih volitev v skupščinske organe, razpravljali pa so še o izobraževanju, prodaji počitniškega doma URBAN, vlogi sindikata pri delitvi dohodka in drugih zadevah.

Ko so razpravljali o nedavnih skupščinskih volitvah, so ugotovili, da so volitve odbornikov v zbor delovnih skupnosti lepo uspele, medtem ko bi bila udeležba na volitvah odbornikov za občinski zbor lahko boljše. Posebno slabo so se odrezali volivci

v Goriči vasi, kjer so dosegli komaj 54-odstotno volilno udeležbo. Čeprav je iz te vasi precej volivcev zaposlenih v ribniških podjetjih, je bila na tem volišču tudi pri prejšnjih volitvah slaba udeležba.

Ugotovili so tudi, da bo potrebno v bodoče posvetiti po-

sebnost izobraževanju, zato bodo predlagali delavski univerzi, naj organizira dvodnevni seminar za predsednike sindikalnih organizacij in delavskih svetov. Razpravljali so o strokovnem izobraževanju in o vlogi sindikata pri delitvi dohodka. Na teh dveh področjih so dosegli posebno razveseljivo uspehe v INLES.

Pogovorili so se še o stalnih zadevah, na katere naletijo pri vsakdanjem delu. Menili so, da je razveseljivo, da število zaposlenih v nekaterih podjetjih (posebno velja za Kovinsko) narašča; zaskrbljujoče pa je, da je v zadnjem obdobju odšlo precej kvalificiranih delavcev v tujino.

Razpravljali so tudi o prodaji počitniškega doma URBAN v Novem gradu, kamor so hodili letovat člani sindikalnih organizacij iz ribniške občine. Dom je upravljal in ga prodala Počitniška skupnost. Predsedstvu občinskega sindikalnega sveta so pristojni naročili, naj ugotovi, kako je s prodajo in nakupom novega počitniškega doma, in potem poroča sindikalnim organizacijam.

— r

Največ o stanovanjih

Ribniški upokojenci so ugotovili, da je najbolje popravljati stara stanovanja

Ribniški upokojenci so na svoji nedavni letni konferenci razpravljali največ o neresenih stanovanjskih vprašanjih svojih članov ter o prostornih za svojo pisarno in klub.

Tajnik društva je poročal, da je bilo za ureditev stanovanj upokojencem porabljenih že precej milijonov dinarjev (seveda starih), vendar še vedno nimajo vsi upokojenci primernih stanovanj. V razpravi je sodeloval tudi predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamsberg, ki je predlagal, naj bi društvo z denarjem, ki ga ima na razpolago za stanovanja, sodelovalo pri gradnji novih stanovanj. Vendar pa so upokojenci menili, da bodo denar raje porabili za urejanje starih stanovanj in stanovanjskih hiš.

Kakor že na minulih sestankih in konferencah tako so tudi na tej upokojenci spet prosili za primerne prostore, v katerih bi si uredili pisarno in kotičke za rekreacijo. Dokončne rešitve tudi tokrat še niso našli.

Upokojenci so bili prijetno presenečeni, ko jih je pozdravil predstavnik ribniških tabornikov in jih povabil k sodelovanju.

V. P.

40 šolarjev v Križanke

40 učencev osnovne šole Sodražica si bo 14. julija ogledalo Goldonijske »Primorske zdrahe« v ljubljanskih Križankah. Brezplačne vstopnice je šoli podaril festivalni odbor Križank, ker je vodstvo šole doslej z njim uspešno sodelovalo.

V železniški postaji invalidska delavnica

Kar v treh železniških postajah v ribniški občini bodo izdelovali posebno kvalitetne plenice

Delavska univerza v Kočevju ima v programu tudi, da bo usposabljala invalide in druge težje zaposljive občane za pridobitno delo. Zato je ustanovila invalidske in učne delavnice »IDEKA«. Na prošnjo občinske skupščine Ribnica bodo invalidske delavnice odprle tudi v ribniški občini. Prvo tako delavnico urejajo v praznih prostorih železniške postaje v Ribnici. Pripravljajo pa tudi ureditev delavnic v železniških postajah Zlebič in Lipovec.

V ribniški postaji urejajo delavnico, ki bo izdelovala zelo kvalitetne plenice. Izdelava je zaščiteni in jih bodo delali samo tu. Prednost teh plenice pred običajnimi pa je, da so brez sivnega roba in ne povzročajo otiščanec na občutljivi dojenčkovski koži. Še enkrat hitreje se operejo in posušijo, polovico manj se porabi pralnih sredstev. Ker so dvojne, so precej bolj trpežne, manj jih potrebujemo za enega dojenčka in jih rabimo lahko za tri dojenčke. Cena pa bo le nekaj višja od običajnih. Razen plenice bodo izdelovali tudi drugo konfekcijo za dojenčke.

Pri urejanju invalidske delavnice sodeluje tudi občinska skupščina Ribnica, ki bo preskrbelo delavnici obratna sredstva. Nekaj denarja za nakup strojev pa so dobili

iz sredstev za rehabilitacijo invalidov. Delavnico ureja in jo bo vodil Otmar Zupančič, znani strokovnjak, izumitelj in dolgoletni izdelovalec teh plenice, ki so bile v javnosti znane pod imenom »Originalne Zupančičeve plenice«.

Ob sodelovanju in pomoči Zavoda za zaposlovanje iz Novega mesta so organizirali trimesečni tečaj za tkalke in druge osebe, ki bodo delale v tej delavnici. Obiskuje ga 24 deklet. Ko bodo tečaj uspešno končale, jih bodo zaposlili na prostih delovnih mestih. Netočna je bila vest, ki je bila objavljena v prejšnji številki v »Ribniških zobjeh«, da delavnica začasno zaposluje 24 delavk, sprejela pa naj bi jih le 10. Predvidevno je, naj bi v vsaki izmenično delalo po 8 ljudi.

M. C.

Zaposlili jih bodo več

Pri obratu IDEK Ribnica smo zvedeli, da bodo po končanem tečaju za strokovno usposobitev delavk (tečaj bo zaključen konec junija) zaposlili več kot 10 delavk. Točnega števila še ne vedo, vsekakor pa bo večje, kot smo pred kratkim objavili. Predvidoma bodo zaposlili vse delavke, ki bodo uspešno opravile tečaj oziroma uspešno prestale dobo za pričetek.

Nov stolpič v Ribnici

Zelijo gradnjo po sistemu za trg, ki je hitra

V Ribnici bodo letos začeli graditi nov 20-stanovanjski stolpič, v Sodražici pa 4 do 6-stanovanjski blok. Hkrati je v občini v gradnji okoli 40 zasebnih hiš. Vsa ta stanovanja bodo občutno pripomogla k zmanjšanju stanovanjske stiske v občini.

Denar za gradnjo stolpiča v Ribnici ima občinska skupščina v sodelovanju z delovnimi organizacijami v pretežni meri zagotovljen, vendar ne v celoti. Prav zato želijo dobiti takega izvajalca del, ki bi bil sposoben gradnjo za določen čas kreditirati. Dosedanje izkušnje so namreč pokazale, da se zaradi pomanjkanja denarja gradnje pogosto zavlečejo, kar vpliva na njihovo podražitev. Prav zato se v Ribnici zavzemajo, da bi dobili izvajalca, ki bi gradil stanovanja po sistemu

za trg. Tak način gradnje pa bi hkrati omogočil, da bo sprejeti načrt za gradnjo stanovanj tudi izpolnjen.

Načrti za gradnjo bloka so izdelani, pa tudi gradbeno dovoljenje je že izdano, medtem ko je za stolpič v Ribnici izdana lokacija, v kratkem pa bo predvidoma izdana tudi gradbeno dovoljenje.

V Ribnici bodo letos predvidoma gradili ali preurejali svoje poslovne prostore še delovne organizacije KZ, ZICNICA, INLES in trgovsko podjetje JELKA.

Ustanovljen sklad za stipendiranje

Pri temeljni izobraževalni skupnosti Ribnica so ustanovili sklad za stipendiranje, iz katerega bodo podeljevali stipendije bodočim prosvetnim delavcem (z ozirom na potrebe sol v občini) in drugim nadarjenim dijakom ter študentom, ki jih starši ne morejo šolati. Temeljna izobraževalna skupnost bo zbrala tudi delovne organizacije, naj prispevajo iz svojih skladov za kadre delovanja v občinski sklad za stipendiranje. Tako bi delovne organizacije omogočile, da bi se šolali tudi revni, a nadarjeni otroci.

Posojilo za železnice

Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana je tudi ribniškimi delovnimi organizacijam in posameznikom poslalo prošnje in izjave za vpis posojila za modernizacijo železnic, čeprav bo železniška proga, ki pelje skozi ribniško občino, predvidoma v naslednjih nekaj letih uknjena. Zvedeli smo, da bo občinska skupščina Ribnica kljub temu v kratkem sklicala sestanek delovnih organizacij in jim predlagala, naj le vpišejo posojilo, saj bodo nekatere kljub predvideni ukinitvi kočevske proge le potrebovale usluge železnice na drugih progah.

Boljše gozdne ceste

Kmetijsko gozdarsko posvetstvo Kočevje je v ribniški občini lani uredilo gozdno cesto skozi zasebne gozdove Zadolje—Črni vrh (4585 m), ki je veljala 474.149 din; od tega so plačali 110.000 din iz sredstev, namenjenih za družbeni sektor. Letos bodo uredili cesto Adamov iz — Smrekov Zlebič (zasebni sektor, 4804 m), ki bo veljala 424.000 din (od tega bo šlo 240.000 din iz družbenega sektorja) in nad 7 km drugih gozdnih cest (Zernovec—Dolinska cesta A, Ortnek—Dolinska cesta B, Ravnica gora, Sodražica—Travnica gora (iz Vagovke), kar bo veljalo 1.360.000 din.

Šola ni dokončana

V Sodražici smo izvedeli, da njihova osnovna šola prav zaprav še ni dokončana, ker nima urejene okolice in ker ni dokončana vezna plošča obeh traktov šole. V Ribnici pa smo izvedeli, da je upravniki odbor za gradnjo in dograditev šol o tem že razpravljali in da bo kmalu naročil dela, ki so potrebna za pokritje veznega trakta.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

70 NARODNIH NOŠ iz Sodražice bo letos sodelovalo na kmečki ohoči v Ljubljani. V Sodražici in okolici je precej zanimanja za narodne noše, zato bo turistično društvo tudi letos, kot je tudi že prejšnja leta, poslal svoje zastopstvo na kmečko ohoč.

2500 LESENIH ZLIC IN VILIC bo turistično društvo Ribnica poslalo organizatorjem kmečke ohoči v Ljubljani. Že v prejšnji številki pa smo poročali, da so organizatorji ohoči naročili tudi pišce, ki jih je izdelalo Kovinsko podjetje Ribnica.

NENADNI SNEG, ki je zapadel 20. maja, polščinam ni povzročil posebne škode, pač pa ga je na Vagovki zapadlo toliko, da je oviral promet.

LEPO OSKRBOVANI so javni nasadi in zelenice v Ribnici, kar daje naselju lepo podobo. Podobno je tudi v Sodražici. Ribniško običje vsako leto več turistov in izletnikov.

GOZDARSKI DOM v Ribnici bo kmalu dograjen. Predvideno je bilo, da bo dograjen prvega maja, a se je gradnja spet nekoliko zavlekla. Urediti bo treba tudi njegovo okolico.

NISO PODPISALI pogodbe. Člani izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti

Ribnica niso podpisali pogodbe, ki jim jo je poslala republiška izobraževalna skupnost, ker bi po njenih določilih prejeli 200.000 dinarjev manj, kot jih po izračunih potrebujejo v Ribnici. Izvolili so tudi posebno komisijo, ki bo obiskala republiško izobraževalno skupnost in sklenila izposlovati potrebni denar za redno delo izobraževalnih zavodov v ribniški občini. Več bomo o tem poročali prihodnje.

KOMUNISTI ZELO USPEŠNO SODELUJEJO pri delu v krajevni skupnosti, krajevni organizaciji SZDL, ZB in drugih organizacijah. Komunisti imajo vpliv na ljudi, kar so pokazale tudi nedavne volitve, na katerih so zabeležili zelo lepo udeležbo.

PROSTOR POTREBUJE MLADINA v Sodražici; v njem se bodo mladi sestajali. Tak prostor so že imeli, vendar ga je KZ Ribnica, ki je njegov lastnik, skupaj s celotno zgradbo dodelila v najem Plešiničevih in plastičnih mrež, ki ima v njem zdaj skladišče. Mladina bi lahko dobila prostor v zadrženem domu ali pa v knjižnici v domu Partizana. Naloga vseh družbeno-političnih organizacij in krajevne skupnosti je, da mladini preskrbijo prostor in ji pomagajo pri njenem delu in uveljavljanju v političnih in družbenih organizacijah.

DELOVNE ORGANIZACIJE!

Z vplačilom v kreditni sklad Dolenjske banke in hranilnice, brez zahteve po vračilu, dobite 200 % posojila za zidavo stanovanj! Poslužite se ugodnosti takega načina kreditiranja stanovanj!

V soboto srečanje starih komunistov

Občinska komiteja Zveze komunistov iz Črnomlja in Metlike organizirata v soboto, 31. maja, srečanje predvojnih komunistov in revolucionarjev. Srečanje bo v Črnomlju, prirejejo pa je v počastitev 50-letnice ZKJ, SKOJ in sindikata. Za mnoge bo to posebna priložnost, ko se bodo po dolgih letih spet sešli, si stisnili roke in se pogovorili s tovariši, s katerimi so delali v najtežjih časih. Tovarišem, ki zdaj ne živijo v Beli Krajini, pa bodo pripovedovali o današnjem življenju in delu. Na srečanje so povabili tudi Vido Tomšič in Franca Leskovska-Luko, ki sta pred vojno veliko delala na območju Bele krajine.

Blagovnica je zakoličena

22. maja so v Črnomlju zakoličili prostor, kjer bo stala nova trgovska hiša. Na ruševinah poleg trgovine z železnino bo podjetje Dolenjka zgradilo enonastopno stavbo, najzgodnejše urejeno, ki bo brez opreme veljala okoli 1.650.000 din. Graditi bodo začeli takoj, verjetno pa bo nova trgovnica odprta že letos.

Razstavljen načrt za Čardak

V pisarni oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini Črnomelj je razstavljen zazidalni načrt za bodočo naselje Čardak, ki se bo razprostiralo za obratom tovarne BETI. Po tem načrtu je predvidenih na Čardaku 100 zidanih stanovanjskih hiš in 25 montažnih družinskih stavb. Za gradnjo je že nekaj interesentov. Zazidalni načrt za ta predel je bil že sprejet, vendar pa je bil na pripombe občanov naknadno popravljen. Prav zaradi delnih sprememb so načrt ponovno razstavili. Kogar zanima, si ga lahko ogleda.

Mladina je uživala

V nedeljo, 25. maja, je na Vinici mladina črnomaljske občine zelo lepo proslavila dan mladosti. Na gmajni proti Sečjemu selu so pripadniki JLA postavili svoje taborniške, ga lepo okrasili in v njem razstavili orožje. Mladina iz Črnomlja, Vinice in Starega trga je z največjim veseljem jemala v roke puške, streljnice, otapalava topove in se pogovarjala z vojakci o življenju v vojaškem taboru. Pripadniki JLA so gostom priredili tudi lep kulturni program, ki se je odvijal ob dveh tabornih ognjih.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ **PREJSNI TEDEN** so delavci podjetja Elektro zamenjali 8 visokih cestnih svetilk na velikem mostu v Črnomlju s 4 fluo-orescentnimi svetilkami. Navadne žarnice so zdaj zaradi trenjenja mostu kmalu pregorele, to pa je vzdrževanje javne razsvetljave močno podražilo.

■ **NA JURJEVALNEM PROSTORU** so že začeli polagati kabel za električno napeljavo. S tem se bodo ob vsakoletni prireditvi precej zmanjšala pripravljalna dela, omogočena pa bo tudi priključitev reflektorjev do 25 KW, ki jih potrebuje televizija za snemanje.

■ **VEČJO KOLICINO KUVERT** ameriškega formata in z znakom Črnomlja ima na razpolago odbor za organizacijo jurjevanja. Na kuvertah je tudi napis »Jurjevanje 7. in 8. junija«. Kuverte naj bi odkupile delovne organizacije, ki v teh dneh razpisujejo svojo pošto, da bi hkrati

Kup priprav na jurjevanje

Vse priprave v največjem razmahu, le lepaki bi lahko malo prej viseli v sosednjih mestih

Organizatorji letošnjega jurjevanja v Črnomlju, ki bo 7. in 8. junija, bi radi jurjevalni prostor še bolj uredili, kot je bil prejšnja leta. Te dni so napeljevali električni tok, verjetno pa bodo kupili tudi novo ojačevalno napravo z več mikrofoni in zvočniki. Skupine, ki bodo nastopile v programu, se vneto pripravljajo na nastop pred tisoči

Kaj je z obljubo obrata BETI?

Na vprašanje je na občinski seji v Črnomlju odgovoril poslanec in direktor tovarne BETI Peter Vujčič

— Nismo pozabili obljube, da bo obrat v Črnomlju zaposlil precej nove delovne sile. Organizacija naše tovarne so sprejeli načrt rekonstrukcije tega obrata, zagotovili sredstva, toda oprema iz uvoza ne prihaja več tako naglo kot doslej. Naše podjetje ima v tujini naročenih precej strojev, vendar jih bomo dobivali v roku dveh let. Oprema, namenjena za črnomaljski obrat, pa bo, kot smo izvedeli, dobavljena med prvimi naročenimi stroji. Julija ali avgusta bodo stroji tu. Naj ne bo nihče zaskrbljen, da se zaposlitev v tem obratu ne bo večala, nastopilo je samo vprašanje časa. Računam, da bomo jeseni v Črnomlju zaposlili 150 novih ljudi. Od teh bomo nekaj naših delavcev, ki se zdaj vozijo v Metliko, premestili v Črnomelj, okoli 130 delovnih mest pa bo prostih.

gledalcev. Nastopile bodo folklorne skupine iz Predgrađa, Starega trga, Vinice, Preloke, Adlešič, Dragatuša, Bojancev, Semiča, Metlike in Črnomlja.

Komisija za preskrbo zagotavlja, da jedi in pijače ne bo zmanjkalo. Na stojnicah bo 20 gostilničarjev, podjetij in gasilskih društev prodajalo jedajočo, pijačo, kavo itd.

Celotne priprave na jurjevanje dobro potekajo, ljudje se čudijo samo to, zakaj 22. maja se niso viseli lepaki. Lani in prej so že mesec dni pred prireditvijo po raznih krajih Slovenije vabili na prireditev.

„Na Gor. Lazah se dobimo!“

Mladina dolenjskih in belokranjskih občin prireja 1. junija pohod na Gor. Laze — Kaj bo tam, pripoveduje Darinka Kapš

Darinka Kapš je gradbena tehničarka pri podjetju Beograd v Črnomlju. Službuje prvo leto. Pred nedavnim je postala tudi sekretarka občinskega komiteja ZMS v Črnomlju. Prav zavzeto mi je pravila, kako se njihov komite kot organizator pripravljajo na medobčinski mladinski pohod na Gorenje Laze.

— Črnomaljska mladina ima sicer vsako leto pohod na Laze, letos, v jubilejnem letu KPJ in SKOJ, pa se bo pohoda udeležila tudi mladina iz občin Metlika, Novo mesto, Trebnje, Kočevje in Ribnica. Na pohodu bodo sodelovali tudi člani kluba belokranjskih študentov in pripadniki JLA.

Skupine mladincev in mladink bodo iz različnih smeri prihajale na Laze v spremstvu prvoborcev, ki jim bodo med potjo pripovedovali o dogodkih med NOB. Na

1. junija praznik v Starem trgu

V spomin na partizanski napad na italijansko postojanko v Starem trgu leta 1942 praznujejo Starotrščani svoj krajevni praznik 1. junija. Za letošnje praznovanje pripravljajo v nedeljo dopoldne na trgu proslavo. Po govoru bo kulturni program, v katerem bodo sodelovali domači folkloristi in šolska mladina. Slavlje se bo nadaljevalo na gasilski veselici. Dobiček prireditve je v celoti namenjen gradnji prosvetne dvorane.

V Starem trgu, središču Poljanske doline, je včasih živelo več kot 300 ljudi. Imeli so 5 gostiln in 5 trgovin. V vseh hišah, ki jih vidite na sliki, je danes samo 19 ljudi. V kraju imajo samo 1 trgovino in 2 gostilni, a še v teh nimajo komu streči. Ljudje se izseljujejo v domača mesta in na tuje, kjer je mogoče zaslužiti.

(Foto: R. Bačer)

„Zmeraj manj nas je!“

Rude Kobe, šef krajevnega urada v Starem trgu: »Delati smo pripravljani, a če bo šlo tako dalje, bo trg ostal prazen«

Ondan sem šla v Stari trg, da bi zvedela, kako se pripravljajo na krajevni praznik 1. julij, pa so mi povedali, da bo le skromna proslava. Denarja ni, zaslužka ni, ljudje pa se izseljujejo. Kako v trgu živijo, mi je pravil Rude Kobe, šef krajevnega urada:

— Spoznali smo, da si moramo za napredek kraja prizadevati sami, ker od drugih že dolgo ni nobene pomoči. Več let že govorimo o tem, da je nujno zgraditi cesto od Radenc do Sodevcev. Za cesto plačujemo samopripevek, vsaka hiša je pripravljena pri gradnji sodelovati še s 50 urami dela, a se gradnja še ni začela. Zajeta pa je v občinskem 4-letnem programu javnih del. Zdač čaka mo inženirja, da bi cesto zakoličili. Nazadnje so nam rekli, da bo prišel še maja. Bomo videli, če bo res!

Delati smo pri nas pripravljani. To so dokazali tudi naši gasilci, ki so se sami lotili gradnje prosvetne dvorane. Gasilsko društvo je dobilo v last staro občinsko garažo, na tem mestu pa bodo po-

stavili dvorano za prireditve in sestanke. Čez zimo so ljudje sami delali opeko, te dni pa so staro garažo začeli rušiti. Krajevna skupnost si po svoje prizadeva izboljšati razmere. Začeli so graditi mrtvašnico poleg pokopališča. Tudi ta gradnja poteka samo z domačimi sredstvi, največ iz najemnine za grobove.

Poljanci se zadnja leta spet močno izseljujejo. V naši dolini je bilo po vojni še 3500 ljudi, danes pa nas je samo še 1400. V samem Starem trgu, kjer je živelo pred leti še najmanj 300 ljudi, so zdaj samo 104 občani. Sredi trga so nekatere hiše prazne.

Prepričani smo, da bi kraj spet zaživel, če bi dobili kak manjši industrijski obrat. Dokler tega ne bo, bo zmeraj manj ljudi. Samo 18 nas je zaposlenih, drugi životarijo ob kmetijstvu. Mladina je tega naveličana in množično odhaja, takoj ko zapusti šolske klopi. Kaj bo, če bo šlo tako naprej? Na to vprašanje bi radi dobili odgovor.

RIA BAČER

DARINKA KAPŠ

Lazah se bomo sešli ob 11. uri dopoldne. Vsaka skupina bo prispevala eno točko kulturnega programa, sledila pa bo zabava, na kateri bo igral ansambel JLA.

Pričakujemo, da se bo srečanja udeležilo najmanj 200 mladih ljudi. Samo iz Črnomlja bo šlo na pohod 30 mladincev in mladink iz vrst delavske mladine, gimnazijcev in predstavnikov vaških aktivov. Razen nas pa bo šlo še nekaj pripadnikov JLA.

Shod mladine na Gor. Lazah bo veličasna manifestacija, na kateri bomo v pomembnih izmenjavah tudi izkušnje pri našem dosedanjem delu in poglobljali sodelovanja med mladino dolenjskih in belokranjskih občin.

R. B.

Nove pošiljke letnih ženskih in moških oblek iz vseh pomembnejših tovarn pri

„**Čeletekstil**“ ČRNOMELJ

KAJ VAM NUDI DOLENJKA:

V prodajalni »**ŽELEZNINA**« v Črnomlju nudimo gradbeni material: cement, opeko, betonsko železo, stavbno pohištvo, hidrirano apno in drugo.

V »**ŽELEZNINI**« in v trgovini »**TEHNIKA**« pa kupujete tudi gospodinjske stroje in raznovrstne pripomočke.

NOVICE
črnomaljske komune

Pred 25 leti v Gradcu

Heda Kovačič-Dim se spominja, kako je bil v vasi ustanovljen Rdeči križ Slovenije

Pripovedovala je: — Pred 25 leti sem bila še mlada in neporočena. Kot druga vaška dekleta sem tudi jaz zbirala hrano za partizane, pomagala pri organizaciji prireditev itd. Pri nas je stanovala Mara Rupenova, ki nam je povedala, da se pripravljajo ustanoviti Rdečega križa.

Prišel je 14. junij 1944. Ta dan smo žene in dekleta pripravile in okrasile dvorano bivšega sokolskega doma, nato pa zbrale po hišah hrano in skuhalo dobro kosilo za več gostov. Dopoldne so v dvorano začeli prihajati delegati. Spominjam se posebno Rozmana Staneta. Stopil je na oder in rekel: »Mi vojaki bolj malo govorimo, a več naredimo.« Razen njega vem še za Jako Avšiča, dr. Zvezdo, Maro Rupeno. Še župnik Ilc iz Podzemlja je bil zraven. Drugih se ne spominjam več.

Po konferenci je bilo kosilo. Nekateri gostje so ostali kar v dvorani, drugi pa so šli v gostilno, kjer je zdaj pošta in k Pančetu. Člani konference so v Gradcu prespali. Pri nas jih je bilo šest.

— Ali ste takrat vedeli, kakšna organizacija je

RK in kakšne so njene naloge?

— Seveda smo vedeli. Mara Rupenova nam je vse to razložila in ljudje so ustanovitev Rdečega križa toplo pozdravili.

— Kakšne so bile takrat prvenstvene naloge organizacije?

— Zbiranje hrane za

partizane in pomoč ranjencem.

— Ste bili članica RK že ob ustanovitvi?

— Takrat sem bila in sem še danes. R. B.

mного premalo denarja, da bi lahko uporabnikom proračuna zagotovili vsaj take zneske kot lani. Svet za gospodarstvo je predlagal skupščini, naj najame vsaj za 300.000 din sanacijskih kreditov. Vprašanje je le, če jih bodo dobili.

V letošnjem proračunu so dohodki zelo optimistično zastavljeni, ob tem pa planirani le minimalni izdatki, zato pričakujejo, da bo konec leta prišlo še do težav. Ker ni bilo nobenega izhoda, so tak proračun sprejeli.

Na seji so razpravljali še o uspehih večjih gospodarskih organizacij v letošnjem prvem četrtletju, kjer pa je bilo več pripomb. Odbornik Janković je predlagal, naj v prihodnje obč. uprava pripravi gradivo na tak način, da bo jasno razvidno, koliko prometa imajo podjetja letos na račun lanskih dolžnikov, sicer slika o gospodarjenju kolektiva ni resnična. Prav tako je predlagal, naj bodo v gradivu podatki o poslovanju preteklega obdobja, in ne samo primerjava s

nji prihodnosti. ena občinskih sej posvečena samo kmetijski problematiki.

Odborniki so sprejeli še nekaj odlokov, razpravljali o imovinskopravnih zadevah in dali soglasje, da bo 4-članska občinska delegacija odpotovala v avstrijsko občino Wagana. Na povabilo Avstrijcev

Pred vrati je sezona

V metliškem hotelu »Bela krajina« in v gostišču na Veselici pričakujejo v letošnji sezoni dober obisk. V zimskih mesecih so prepleskali nekaj sob, preuredili nekaj prostorov in izpraznili sobe, v katerih je doslej stanovalo hotelsko osebje. Tako so pridobili prostor za nova ležišča.

Lanska turistična sezona za Metličane ni bila posebno ugodna, saj so bile zaprte najvažnejše ceste in je bilo zato tudi število izletnikov, ki so obiskali Belo krajino, mnogo manjše kot prejšnja leta.

za daljše filme in so obiskovalci o podražitvi vnaprej obveščeni;

— pri izboru programa si uprava kina prizadeva, da v največji možni meri uresničuje program komisije za ugotavljanje vzgojno-umetniškega pomena filmov pri sekretariatu za prosveto in kulturo SRS, ki ga je v dobršni meri tudi izpolnila. S predvajanjem drugih filmov pa mora kino Metlika zasledovati komercialni uspeh;

— nereda v dvorani povzročajo neodgovorni posamezniki, so pa taki primeri osamljeni;

— ogrevanje dvorane, ki je res pomanjkljivo, ni posledica nezadostne skrbi kolektiva, marveč dotrajane zgradbe in dotrajanih ogrevalnih naprav.

Skupno izjavo podajata podpisana po vsestranskem pretresu dejanskih razmer pri Foto-Kinu Metlika.

UREDNIŠTVO
DOLENJSKEGA LISTA
FOTO-KINO METLIKA

Razprodaja SENA

Kmetijska zadruga Metlike.

bo v nedeljo, 1. 6. 1969, razprodajala

seno na rastilu na parcelah v okolici Metlike

Seno je dobre kvalitete, cene bodo zmerno. Interesenti naj se zberejo ob 9. uri pred zadrugo v Metliki. V primeru slabega vremena bo razprodaja v torek, 3. junija, ob 9. uri.

SPREHOD PO METLIKI

■ NOVO CRPALISCE VODE V OBRHU je v glavnem dograjeno, zdaj pa kopijejo delavci po bregu do rezervoarja na Veselovci jarek, v katerega bodo položene jeklene brezživne cevi. Te imajo 16 cm premera in so torej še enkrat širše kot dosedanje. Cevi bodo polagali posebni strokovnjaki iz Zalca.

■ PO PRAV POLETNI VROČINI, ki je trajala nekaj dni, je 20. maja tudi Metličane presenetil sneg, ki se je nekaj časa, pomešan z dežjem, vrtinčil po zraku. Ljudje so se že bali posebe in so pred nočjo sadike po vrtovih pokrivali s papirjem, vendar na srečo ni bilo hujšega mraza.

■ POROČILO O KURIRSKOVI POSTI, ki se je letos 21. maja z mnogih strani steklo v Ljubljano, je iz Metlike prinesla pionirka, učenka 5. razreda Irena Sumina. Poročila pionirjev o njihovi poti je sprejel predsednik glavnega odbora Zveze združenj borcev NOB Janko Rudolf. Slav-

Kdo bi rad štípendijo

Občinska komisija za štípendije v Metliki poziva vse dijake in študente, doma s področja metliške občine, ki še ne dobivajo štípendije, naj se vsaj do 5. junija osebno zgledajo pri ravnatelju osnovne šole Metlika. Tam bodo dobili vsa pojasnila, kako priti do štípendije. Možnosti je precej, samo rok za prijavo je kratek. Če kdo od dijakov ali študentov ne bi mogel osebno priti, naj pridejo na pogovor starši.

Še zmeraj pritožbe čez hotel

Ko so na zadnji občinski seji v Metliki razpravljali o gospodarjenju v letošnjem prvem tromesečju v delovnih organizacijah, so najbolj kritizirali poslovanje v metliškem hotelu. Zahtevali so odgovor, kaj je doslej naredila občinska komisija, obenem pa povedali, da se domači gostje in izletniki od drugod na moč izogibajo hotela, ker postrežba ni in ni v redu. Vedeli so za primere, ko so gostje na kavo čakali pol ure, zanjo pa plačali toliko kot v najbolj luksuzni restavraciji. Poudarili so, da se je zadnje čase izmenjala vrsta direktorjev; vsi so obljubljali vzpostaviti red, a napredka ni videti. Odločno so bili proti temu, da bi občinska skupščina še pokrivala izgubo hotela, ki se je iz prejšnjih let nabralo že 250 tisoč din, do konca marca letos pa je narasla še za 64 tisoč din. Menili so, da bi v takih obratih, kot sta hotel in Veselica, znal vsak podjetni zasebnik gostilničar donosno poslovati.

V Podzemlju so povedali

Pred kratkim je bil v Podzemlju sklican zbor volivcev zaradi volitev organov krajevnih skupnosti, obenem pa so razpravljali o načrtih za delo v letošnjem letu. Kakor so povedali občani, so popravila vaških potov na območju celotne krajevnih skupnosti problem št. 1. Letos bodo lahko pota malo več popravljali, ker jim bo občina dala 100 kubičnih metrov gramoz za ureditev ceste od mosta do vasi Krasinec. Razen tega bodo urejali še pokopališče, ki je potrebno več popravil. Občani so se zanimali še za napeljava trofaznega toka in za napeljava vodovoda. Na prasanja volivcev je v imenu občinske skupščine odgovarjal načelnik oddelka za gospodarstvo Niko Zupancič.

Ob stoletnici metliškega gasilstva 1869 - 1969

Medtem je načelnika Antona Trčka leta 1922 v vodstvu znova nasledil Josip Flajšman, ki pa je že dve leti nato zaradi hude bolezni to čast odložil. Na obnem zboru je bil potem za načelnika izvoljen Franc Weiss, ki je to funkcijo obdržal v svojih rokah celih osem let (1924-1932).

Prizadevanja društvenega vodstva so bila v teh letih usmerjena v to, da se moštvo dobro izuri, da si nabavi delovne obleke in parade uniforme, predvsem pa potrebne gasilne priprave in novo brizgalno.

Tako je društvo v jeseni 1927 kupilo novo motorno brizgalno tipa Renault; njen svečani krst je bil še le maja naslednjega leta. Prvič pa so z novo brizgalno gasili 13. aprila 1930, ko je velikanski požar skoraj do kraja uničil vas Zaluko na Hrvaškem.

Leta 1931 se je z ustanovitvijo novega metliškega sreza osnovala v Metliki gasilska župa. Njen prvi strošina je postal Franc Weiss. Zato so že naslednje leto za načelnika gasilskega društva izvolili Antona Rajmerja, medtem ko so Weiss imenovali za častnega načelnika.

V teh letih so metliški gasilci uspešno krotili mnoge požare. Število članov je naraslo in leta 1931 so imenovali kuma in kumico brizgalne, to je Engelberga Gangla in njegovo sestro Vilmo Širkovo, za častna člana domačega društva. To leto so si gasilci nabavili nove paradne kroje.

Tudi naslednja leta prizadevanost domačih gasilcev ni popustila. Številne društvene vaje, nastopi pri raznih svečanostih, vračanje obiskov sosednjim gasilskim četam, prirejanje veselice, predvsem pa stalna pripravljenost, da ukroto podijani ogenj, vse to je razgibalo življenje domačih gasilcev.

Leta 1934 je bil na Florjanovo spet običajni letni občni zbor in volitve, na katerih so za načelnika izvolili trgovca Ivana Malesiča, za podnačelnika pa Antona Tavčarja.

V avgustu 1935 je bila v Križevski vasi pri Metliki ustanovljena samostojna gasilska četa, ki je bila že od leta 1929 sestavni del metliškega gasilskega društva. Uporabljala pa je njegovo gasilno orodje, zlasti veliko ročno brizgalno iz leta 1905. Vse te priprave je novo ustanovljena četa obdržala, dokler si ne bo sama priskrbeli svoje gasilne opreme. To leto se je tudi zmanjšala požarna varnost v Metliki, saj je mesto z zajetjem izvirna na Obrhu končno dobilo težko pričakovani vodovod.

Medtem ko so metliški gasilci dohode svojih prireditev in veselice namenjali predvsem za popravilo in nakup gasilnega orodja, pa so leta 1938 pričeli zbirati sredstva za gradnjo lastnega gasilskega doma. Sredstva so zbrali z nabiralnimi polami, veselicami, kegljanjem za dobitke, prosili so za podporo občino in denarne zavode, toda denar je le počasi pritekal.

Naslednji dve leti je že bilo čutiti

IVAN MALEŠIČ

nemir pred bližajočo se vojno. Začeli so se množični vpoklici rezervistov na vojaške vaje in med njimi je bilo seveda veliko gasilcev.

2. februarja 1941 je bil izvoljen upravni odbor društva, ki mu je še vedno načeloval Ivan Malesič. Tedy novemu odboru ni bila usojena dolga življenjska doba.

Pod italijansko okupacijo

6. aprila 1941 je bila v vojni vrlinec potegnjena tudi Jugoslavija. Še isti mesec so Belo krajino zasedli Italijani. Oktobra 1941 je bila s sklepom visokega komisariata razpuščena tudi gasilska četa v Metliki, namesto nje pa je bila v decembru formirana stalna gasilska četa — Corpo Vigili del fuoco. Že naslednje leto, 16. oktobra, pa je bila ta četa razformirana in je večina njenih članov odšla v Ljubljano.

metliški tednik

Danes po vsej občini

Danes med 17. in 19. uro bo v novomeški občini velika zbiralna akcija rabljenih oblačil, obutve in drugih primerov. Zbirni kraji so: Novo mesto, Straža, Žužemberk, Dolenjske Toplice, Sentjernej in Mirna peč. Samo v Novem mestu je 15 zbirnih mest. Nabrano blago bodo sprejemali dežurni poverjeniki RK.

III. pohod za »Zlati čevljiček«

Udeleženci pohoda za »Zlati čevljiček« so se v nedeljo, 25. maja, napotili na Frato, kjer je bilo veliko srečanje novomeške mladine. Na tem tretjem pohodu je hodilo nekaj več kot sto kandidatov, ki bodo morali prehoditi še zadnji del te 100 kilometrov dolge poti. Zadnji del bodo opravili v nedeljo, 1. junija, ko bodo obiskali Laze, kjer bo srečanje mladih iz dolenjskih občin. Zbor za zadnji pohod bo v nedeljo ob 6. uri zjutraj pred novomeško pošto.

Prvi so se že odzvali

Na vpisnem mestu za vpis posojila za posodobitve železnice na železniški postaji Novo mesto je zadnje dni vpisalo 5 občanov skupaj 400 din posojila. V prihodnji številki bomo postregli z imeni tistih, ki so rešili čast Novega mesta in se kot prvi odzvali vpisu.

Svet za finance o taksah

Novi člani sveta za finance, Tone Pirc, Tone Golobič, Franc Hrastar, Stane Lisac, Dane Mikec, Angelca Novak, Stane Penca, Janko Popović in Stane Šušn, so se sestali 15. maja na prvi seji. Razpravljali so o povečanju upravnih in sodnih taks, o izvršitvi proračuna za l. 1968, o proračunskih dohodkih in izdatkih v 4 mesecih 1969 in o nekaterih premoženjsko-pravnih zadevah.

Zelo živahno na prvi delovni seji

V nekaj manj kot 6 urah so odborniki obdelali na prvi delovni seji svojega sklica 11 točk dnevnega reda – Na kratko, stvarno in jasno so vsi diskutanti povedali svoja stališča

Nova občinska skupščina se je zbrala na prvi delovni seji v torek, 20. maja. Odborniki so živo razpravljali o volilnem programu SZDL in zahtevali dodatna pojasnila ter o razvoju turizma v občini (o tem poročamo v posebnem sestavku), medtem ko so druge točke dnevnega reda minile domala brez razprave. Posebno presenečenje je bilo kar 16 odborniških vprašanj ob koncu seje.

Volilni program SZDL je predsednik Franci Kuhar podrobno obrazložil glede tega, kako se bo zbiral denar za posamezne naloge (o tem poročamo v posebnem sestavku).

Odbornik Stane Penca je menil, da bi bilo treba v programu odločneje izraziti zahtevo po gradnji zdravstvenega doma v Novem mestu, ki je nujno potrebna. Odbornik dr. Ljubo Krečič je nato povedal, da sodi o tem drugače. Vse specialistične ordinacije mora prevzeti bolnišnica. Dejal je, da zdravstveni delavci niso prepričani v trdnost in stalnost ter trajnost sedanega osredotočenja podeželskih zdravstvenih domov. Bolnišnica mora razen tega plačevati vse tiste sto-

ritve, ki jih zavarovanci iščejo drugod zato, ker takšnih služb naša bolnišnica še nima. Zato je prednostni vrstni red v volilnem programu, po katerem naj pride najprej na vrsto bolnišnica, pravilen.

Okvirni program dela skupščine in uprave občinske skupščine so sprejeli odborniki skoraj brez razprave. K poročilu tajnika skupščine Dušana Zupanca so pripomnili, da je nujno potrebno zaustaviti beg strokovnjakov iz občinske uprave. To bo mogoče doseči le z osebnimi dohodki, ki morajo biti vsaj takšni kot v gospodarstvu, o čemer bo skupščina razpravljala in odločala konec leta.

Inž. RH. Gorazd Cibic je nato odbornikom na razobe-

šenih mapnih risbah obrazložil zazidalni načrt stanovanjske soseske Irča vas – Brod in zazidalni načrt za stanovanjsko naselje NOVOTEKS v Bršlinu. V okviru NOVOTEKSOVEGA naselja je predvideno tudi bodoče bršlinsko šolsko središče. Oba načrta so odborniki soglasno sprejeli.

Brez razprave so nato sprejeli še odlok o zaključenem računu proračuna in skupnih rezerv za l. 1968, odloke o upravnih in sodnih taksah, odlok o fluorografiranju in zavrnili soglasje k prodaji stanovanjske stavbe na Adamičevi 8. M. J.

Odkod denar za volilni program SZDL

Samoupravni dogovor, namenska sredstva, krediti, razni prispevki in samoprispevek občanov bodo denarni viri, s katerimi bomo v okviru dejanskih možnosti uresničevali volilni program SZDL

Volilni program občinske konference SZDL je delovni napotek skupščini in občanom, uresničili pa ga bomo v okviru možnosti. Predvideno rast proizvodnje in izvoza bo mogoče uresničiti. Povečanje obojega je osnova za vse drugo. Tako je poudaril predsednik Franci Kuhar že v uvodu, ko je na željo odbornika Mira Thorževskega razlagal odbornikom, s kakšnimi sredstvi bomo uresničili program.

Druga zelo pomembna naloga, za katero se bo morala po najboljših močeh zavzemati tudi skupščina, je zaposlovanje. Tu bo v prihodnje boljše in lažje, to pa bodo omogočile naložbe, ki so v teku, in predvidene naložbe v proizvodnjo. Največ novih delavcev se bo zaposlilo v KRKI, IMV in NOVOTEKSU. Za zaposlovanje novih delavcev se moramo zavzemati tudi zato, da bi uravnovesili dohodke in izdatke za splošno potrošnjo v proračunu, za kar bi morali imeti v občini zaposlenih okoli 3000 občanov več, kot pa jim imamo zdaj.

Občinska skupščina bo morala gospodarstvu s svojim delovanjem zagotavljati prostor za njegov razvoj, občanom pa njihovo blaginjo, ki jo razen drugega sestavljajo šolanje in izobraževanje, otroško varstvo, preskrba, komunalna ureditev itd.

V volilnem programu je že v uvodu dan precejšen poudarek samoupravnemu dogovarjanju. To ni nič novega, saj je občinska skupščina s takšnim dogovarjanjem že do zdaj reševala mnoge pereče zadeve, katerim proračun ni

ZA MODERNIZACIJO ŽELEZNIC V podjetjih pravijo: „Pomagali jim bomo!“

Gospodarstvo nima denarja na pretek, vendar se v podjetjih čutijo dolžne pomagati z vpisom posojila

Jože UNETIČ, direktor trgovskega podjetja NOVOTEHNA, Novo mesto: — Veliko uporabljamo železniške prevoze, z železnico pa imamo tudi dobre poslovne odnose. Zavoljo tega vidimo, v kakšnih težavah je. Če ob obisku šefa novomeške železniške postaje tov. Korrena sem povedal, da bo naše podjetje vpisalo primeren znesek posojila za posodobitve železnice. Samoupravni organi našega podjetja bodo o tem razpravljali in odločali še ta mesec. Mislim, da je gospodarstvo dolžno pomagati železnici s posojilom, ker je naš železniški promet res zastarel.

Inž. Avgust FAJFAR, direktor tovarne NOVOTEKS, Novo mesto: — Kot podjetje bomo prispevali, kolikor moremo. O tem bodo kmalu odločali samoupravni organi. Vpis posojila smatramo za svojo solidarnostno dolžnost, ker kot potrošniki prevoznih storitev čutimo, da je železniški promet zastal za drugim razvojem. Nekaj vzroka za počasnost naše železnice je v slabi tehnični opremljenosti, nekaj pa prav gotovo tudi v organizaciji dela, ki pri železnici ni šla v korak s časom. 15-dnevni prevoz kosovnih pošiljk od Novega mesta do Makedonije je za gospodarstvo nevzdržen. Hiter razvoj gospodarstva, ki si ga vsi želimo, je v veliki meri vezan na prevoze. Tega se moramo zavedati, zato bomo po svojih močeh pomagali železnici iz zadreg z vpisom posojila.

Ljotje URBANČ, direktor trgovskega podjetja DOLENJKA, Novo mesto: — Čeprav so železničarji malo pozno razpisali svoje posojilo — večina podjetij ima razpoložljivi denar že razporejen — ne bomo odrekli pomoči. Kolikšen znesek posojila bomo vpisali, bodo odločili samoupravni organi. Upoštevali bomo, da je železniški prevoz zelo važen za gospodarstvo in da bo v bodoče njegov pomen še večji. Če zavoljo tega je posodobitve naših železnic kar se da nujno! M. JAKOPEC

NOVO MESTO V PODOBI

Staro gimnazijsko poslopje

V Jenkovi ulici ob frančiškanski cerkvi stoji staro gimnazijsko poslopje, danes zdravstveni dom. Gimnazija je bila ustanovljena leta 1746 in še isto leto je bil položen temeljni kamen za šolsko poslopje, o čemer govori nemški napis, vsekane v kamen na vogalu Detelove in Jenkove ulice. Poslopje je bilo spočetka enonad-

stropno in je imelo le trakt ob sedanjih Jenkovi ulici. Leta 1821 je bil prizidan enonadstropni trakt ob Detelovi ulici, 1853 pa sta bila oba trakta nadzidana še za eno nadstropje. Nad glavnim vhodom je v latinščini vklešan napis, ki govori, da je gimnazijo ustanovila cesarica Marija Terezija.

Gostovanje s »Sneguljčico«

V počastitev dneva mladosti je 31. maja gostoval v Novem mestu Mladí oder PD »Ljotje Košaka« iz Kostanjevice s Pavla Golle mladinsko igrano »Sneguljčica«. Delo, ki ga je nastudirala Marija Sketova, so uprizorili za učence osnovne šole Katja Rupena.

Vsi ga lahko posnemajo

V Novem mestu je pred kratkim stopil v pokoj 60-letni poklicni voznik Jože Erbežnik iz Ulice talcev. Vozniški izpit je opravil 1930, nato pa je do upokojitve služboval kot poklicni voznik. Zaposlen je bil pri OLO Novo mesto, pri podjetjih OKAP, SAP, GORJANCI, zadnjih petnajst let pa je vozil reševalni avtomobil novomeškega zdravstvenega doma. Erbežnik je bil vzoren voznik, za vestno vožnjo je dobil številne srebrne in zlate značke ter plakete. Delaven je bil tudi v stanovski organizaciji voznikov. Med drugim je bil soustanovitelj novomeške podružnice združenja šoferjev in avtomobilistov.

Šolarji so obiskali Frato

15 učencev je odšlo peš iz Vavte vasi na dve uri in pol oddaljeno Frato, kjer so jih pričakali člani ZB in jih pogostili

Zveza borcev iz Straže in Vavte vasi je skupaj s šolo v Vavti vasi priredila 1. maja pohod šolarjev na Frato. 15 učencev se je 1. maja zjutraj zbralo pred šolo in nato peš odšlo po cesti in gozdnih poteh na partizansko Frato. Na čelu malega sprevoda smo nosili zastavo. Čeprav je bilo v skupini nekaj učencev iz nižjih razredov, so se kilometri pod nožicami kar dobro odmakali. Utrujeni, toda dobre volje smo že po 2 urah in pol hoje prispeli na Frato.

Tam so nas čakali člani ZB, ki so nam najprej izrekli dobrodošlico, nato pa nam po

stregli z malico. Ob 10. uri smo se zbrali pri spomeniku. Tov. Brsan in Kovač sta nam pripovedovala o NOB in partizanih, nato pa so se šolarji posvetili igri z žogo. Polovico poti so nas ob povratku pripeljali z avtobusom.

Pohod je bil za vse šolarje izredno doživetje. Škoda je, da je bila udeležba tako maloštevilna. Zahvaljujemo se organizaciji ZB, je za nas tako dobro poskrbela in za vse tisto, kar so nam povedali o partizanskih bojih.

UČENCI, UDELEŽENCI
POHODA IZ SOLE
VAVTA VAS

Predstavniki 1. slovenske artilerijske brigade, ki praznuje letos 25-letnico ustanovitve, so 24. maja dopoldne izročili pionirskemu odredu na osnovni šoli Prevole nov prapor z brigadnim trakom. S tem je postala 1. SAB pokroviteljica pionirskega odreda na Prevolah, pionirski odred pa se je začel imenovati po 1. SAB. Predstavniki 1. SAB so pionirjem izročili tudi spominske značke in darila. Pionirji so pripravili gostom prigrizek sprejem, slovesnost pa je popestril kulturni spored, v katerem so nastopili mladi pevci ob spremljavi harmonike. (Foto: Ivan Zoran)

NOVOTEKS za otroke

Za letovanje novomeških in metliških otrok so tekstilci prispevali 15.000 din

Med delovnimi organizacijami v novomeški občini se je tekstilna tovarna NOVOTEKS prva odzvala prošnji občinskega odbora RK in občinskega sindikalnega sveta, naj prispeva del denarja za počitniško okrevanje otrok.

Delovna skupnost tovarne NOVOTEKS je prispevala 10.000 din za letovanje socialno in zdravstveno ogroženih otrok iz novomeške občine, 5.000 din pa za otroke metliške občine, v kateri ima svoj obrat.

Tovarna NOVOTEKS se je razen tega tudi kolektivno včlanila v podporno članstvo RK in je v ta namen poslala občinskemu odboru RK članarino 1.000 din. Novomeški tekstilci so

tudi marljivi krvodajalci. Lani je dalo 89 ljudi iz NOVOTEKSA kri na novomeški transfuzijski postaji, letos pa že 48. Med njimi so tudi taki, ki so dali kri po dvajsetkrat in še več. Tudi za letošnji dan krvodajalcev (4. junij) bo dobilo več NOVOTEKSOVIH krvodajalcev zlate in srebrne značke.

S prispevkom za letovanje otrok je tekstilna tovarna ne le pokazala, da podpira take akcije, ampak je tudi dala zgled drugim, s kolikšnim zneskom je treba pomagati, da bo odšlo na počitniško okrevanje čim več socialno in zdravstveno ogroženih otrok. Zato bi bilo prav, da tudi ta spodbuda tekstilcev ne bi bila osamljena!

Združiti denar in moči za turizem

Brez tesnejšega sodelovanja podjetij, ki delajo v turizmu, in brez združevanja sorazmerno skromnih skladov si je nemogoče predstavljati turistični razvoj, so menili na seji

Novomeška občina je dobila s programom razvoja turizma, ki je sestavni del področnega programa za Dolenjsko, trdno zasnovo za razvoj te pomembne dejavnosti. Program ne vsebuje samo razvoja gostinskih zmogljivosti, pač pa tudi vzporednih dejavnosti: trgovine, obrti, cest in drugih povezav, športnih in zabavišnih naprav itd.

Odborniki so na seji ugotovili, da imamo v novomeški občini veljsko naravnih bogastev in lepoto, ki se daje v turizmu s pridom izkoristiti. Poleg ostalega pa je turizem lahko tudi zelo pomemben vir za dotok deviznih sredstev.

Predvsem bo treba ob sedanjih zelo razdrobljeni gostinski mreži združevati razpoložljivi denar in zmogljivosti, da bi lahko dobili potrebne kredite za gradnjo novih objektov.

Delovne organizacije iz turizma morajo najprej izdelati svoje srednjeročne in akcijske programe razvoja in dela, ki naj bodo usklajeni s programom razvoja turizma v zaprtosti, v kateri se je vsako občino. Nato bo treba odpraviti dosedanje organizacijsko podjetje razvijalo zase. Turistično-gostinska podjetja se

lahko združijo kot konzorcij, lahko združijo samo sredstva, namenjena naložbam, lahko ustanovijo poslovno združeno, lahko pa tudi ena izmed turistično-gostinskih organi-

France Bevk v Vavti vasi

Prejšnjo soboto so učenci osnovne šole v Vavti vasi v svoji sredi toplo pozdravili pisatelja Franceta Bevka. Zbranim učencem je prijeljubljeni pisatelj pripovedoval, kako in kje najde junake za svoje povesti. Povedal jim je, da je preživel burno mladost, da se je spoznal z mnogimi mladimi ljudmi in da je bil vedno v središču dogajanja. Mladostna leta je doživljal kot vsi otroci z odprtimi očmi in usti. Veliko svojih junakov pa je spoznal v partizanskih letih. Ob koncu se je pisatelj vpisal v pionirsko kroniko šole, učencem pa se je podpisal v pripravljene knjige. J. P.

Učenci zadnjega letnika Poklicne kovinarske in avtomehaniške šole v Novem mestu pripravljajo s pomočjo podjetij PIONIR, IMV, NOVOTEKS in NOVOTEHNA

MATURANTSKI PLES

v soboto, 31. maja, ob 19. uri v veliki dvorani zdravilišča v Dolenjskih Toplicah.

Velika razdalja na sejah...

Med odborniki občinske skupščine in predsedstvom je na sejah vedno 10 do 15 vrst praznih sedežev, kot da bi bili med seboj na smrt skregani. Na zadnji seji so uvedli, da morajo odborniki, ki razpravljajo, pred mikrofonom na govornico, ki stoji ob mizi predsedstva. Razprave je zdaj boljše slišati, ker so ozvočene, morda pa bo to pripomoglo k »zbliznanju« med odborniki in predsedstvom. Tisti, ki razpravljajo, se lahko sedijo spredaj. Zgledi vlečejo in lahko se celo zgodi, da bodo nekoč vsi odborniki posedli v prednje vrste. Nevarno to ne bo, ker ni doslej še nihče na občinski seji nikogar posejdel!

Vid Meršol zmagal v Škocjanu

Na družinskem ribiškem tekmovanju članov RD Novo mesto, ki je bilo v nedeljo, 18. maja v Radulji pri Škocjanu, je zaslužen zmagal Vid Meršol. Zmagovalec je spravil na breg 241 ribic. Najboljši trije ribiči so prejeli lepe praktične nagrade. Rezultati: 1. V. Meršol 2410 točk, 2. B. Suhý 2190, 3. S. Avsec 2010, 4. I. Podergajs 1920, 5. M. Picek 1780, 6. M. Breger, 1730, 7. Djurašević 1430, 8. V. Bon 1120, 9. J. Blatnik 1070, 10. F. Furlan 1000 točk itd.

Skupno je tekmovalo 18 ribičev; med njimi tudi predstavnica nežnega spola Marija Suhý, ki je zasedla solidno mesto.

PREKLETO ŽALOSTNO...

Kriminalka z epilogom: storilec neznan.

Cas dogajanja: 23. maj ob 20. uri v Domu kulture v Novem mestu.

Predigra: enkrat v mesecu maju...

Rečeno je, naj se proslava, ki je bila v počastitev 50. obletnice ZKJ, SKOJA in Zveze sindikatov, ponovi še v počastitev DNEVA MLADOSTI, naj mladina spozna zgodovino vseh treh tako pomembnih činiteljev naše zgodovine... Rečeno — storjeno...

V počastitev dneva mladosti: — na odru 99 pevcev, glasbenikov in recitatorjev,

— v dvorani 83 (preštetih) poslušalcev: 60 iz djaškega doma v Šmihelu 2 ljubki »inozemski« iz Metlike in 21 raznih (mladih), ki ob INTERNACIONALI mirno sedijo in vstanejo približno šele pri »zadnjem zlogu«!

Ob koncu se je za 99 izvajalcev ne utiša ob aplavzu 83 poslušalcev in sprašuje:

KJE JE MLADINA, ki ji je bila proslava namenjena, KDO JE OBVESTIL MLADINO in KAKO JO JE OBVESTIL, da je ni bilo na svečanost za DAN MLADOSTI???

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Protekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Matilda Tisovec iz Gornje Straže — Borisa, Marija Grabrijan iz Velikih Sel — Igorja, Olga Golobitič iz Mokronoga — Stojana, Stelka Smid iz Radvance — Branka, Ivanka Zupančič iz Velikega Vidma — Marinko, Darinka Simončič iz Sela pri Vrčicah — Roberta, Marija Sašek iz Gaborja — Franca, Stelka Stuešek iz Vrha — Danico, Ana Blažič iz Mirne vasi — Milko, Marija Ramovš iz Brinja — Ivana, Ana Turk iz Mirne — Mihaelo, Anica Videtič iz Bereče vasi — Martina, Jožica Ferbecar iz Potočne vasi — Matjaža, Marija Požes iz Studenca — Ronfana, Marica Bitorajac iz Resnika — Milka, Angela Lesjak iz Zabrda — dečka, Justina Prelesnik iz Mokronoga — dekle, Neža Palčič iz Primoske — dekle.

Novomeška kronika

■ SNEG, ki je prejšnji torek porenčil Novomeščane, ni povzročil večje škode na vrtovih. Nekateri ljudje so zatrjevali, da šosa podobnega še niso doživeli. Naš dopisnik Stanko Škocjarič iz Lore pri Zidanem mostu pa nam je sporočil, da je pred 52 leti sneg povzročil v Novem mestu precejšnjo škodo na sadnem drevju in povzročil. Spominja se, da je sneg zapadel 20. maja 1917, ko so še vsi Novomeščani čakali na poljete.

■ SLOVESNA PROSLAVA, ki je bila ob dnevu mladosti namenjena novomeški mladini, je bila zelo slabo obiskana. Na odru je bilo namreč več nastopajočih kot obiskovalcev v dvorani. Vsi tisti, ki so se ure in ure pripravljali za to proslavo, so bili tudi ne ljubo presenečeni, ko so mladi obiskovalci vstali šele tedaj, ko so pevi še odpeli Internacionalo. Na solah zatrjujejo, da so učence in dijake pravčasno obvestili, da je slovesna predstava namenjena predvsem mladini. Res pa je, da je bilo v dvorani le malo prosvetnih delavcev in da ni bilo nikogar, ki bi se na koncu nastopajočim zahvalil.

■ HORTIKULTURNO DRUSTVO bo priredilo 7. junija celodnevni izlet v Volčji potok in Kamniško Bistrico. Podrobne in-

formacije dobite v cvetličarni na Glavnem trgu, kjer se lahko prijavite do 3. junija.

■ ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE je pred kratkim izdal informacijo o letnih potrebah po novih kadrih. Podatki kažejo, da je število štipendij, ki jih letos daje delovne organizacije v novomeški občini, manjše, kot je bilo prejšnja leta. Letos daje štipendije IMV, Iskra, Novoteks, Industrija obutve, SGP Pionir, Podjetje za PTT promet, Novotehna, ROG — zavod za zaposlovanje invalidov in Služba družbenega knjigovodstva. Največ štipendij je namenjenih tistim, ki študirajo strojno tehnologijo in gradbeništvo.

■ JAVNO TEKMOVANJE, ki nosi naslov »Spoznavaj SKOJo in ga je organizirala občinska konferenca ZMS, bo danes zvečer v Domu kulture. Tekmovalo bo več ekip iz 10 osnovnih šol v novomeški občini, gradivo za tekmovanje pa je pripravil Vinko Cimski.

■ MATURANTSKI PLES bodo priredili dijaki poklicne kovinarske in avtomehaniške šole iz Novega mesta v soboto, 31. maja, v zdravilišču Dolenjske Toplice. Pričetek ob 19. uri. Igral bo ansambel »Oriona«.

■ RODILA JE: Hermina Gvozdencovič iz Ragovske 7 — Ksenija,

OBRTNIK LJUBLJANA

Prodajalni NOVO MESTO:

- NOVA MODA na Cesti komandanta Staneta
- OBRTNIK na Glavnem trgu 29

Nudimo vam vse OTROSKE POTREBSCINE, DAMSKO IN MOSKO MODNO KONFEKCIJO, DAMSKO IN MOSKO PERILO IN SPORTNE REKVIZITE

Obiščite naši prodajalni, ki sta vedno dobro založeni!

Gimnazija in samouprava dijakov

Samo govorjenje o tem, da ima profesor tako ali tako vedno prav, ne da bi pokazali, kje so konkretne osnove za tako govorjenje, destimulativno vpliva na dijaka, ki meni, da mu je usoda tako ali tako zapечатena in mu zaradi tega ni več potrebno delati pa tudi na profesorje, ki v svojem ravnanju ne vidijo dejanskega negativnega odnosa do dijakov kot razvijajočih se osebnosti. Škoda je obojestranska, posebno pa za gimnazijo kot celoto, kajti tako govorjenje izhaja včasih iz nedobrohotnih namenov.

Glede na stopnjo osebnostne razvitosti dijakov ima dijaška samouprava svoj vpliv tudi na posredovanje nekaterih drugih spoznanj, ki naj mlademu človeku pomagajo pri razreševanju konfliktov, do katerih prihaja pač zato, ker mlad človek živi življenje, pogojeno po njegovih potrebah in željah. Takša področja so: poklicna, družbena, družinska vzgoja, vprašanja spolnega življenja, novašča gibanja v filozofiji, kulturi in še posebej v literaturi, politična vprašanja, vprašanja samoupravljanja kot našega splošnega družbenega pojava in drugo.

Posredovanje teh področij, ki niso zajeta v učnem načrtu, je možno organizirati v obliki svobodnih aktivnosti ob mladinskih urah. Do neke mere so te dejavnosti uresničene, zlasti na nekaterih področjih, drugod pa obstajajo bolj formalno kot vsebinsko. Brez močnega interesa dijaške samouprave do teh vprašanj, brez zavestnega dela, da bi take dejavnosti oboje vsebinsko bogate in ustrezne, pa ni mogoče napraviti več kot se to dela sedaj. Naj omenim, da ima gimnazija za vsako od teh dejavnosti določene člane učiteljskega zbora, ki prav zaradi neugotovitosti ali ne dovolj vidnega interesa organizirajo te dejavnosti tako, kot mislijo, da je prav. Zato je nujno potrebno, kadar kritično presojamo te dejavnosti, v kritiko zajeti pomanjkljivo prizadevanje dijaške samouprave v to smer.

Seveda moramo takoj povedati tudi, da je obremenitev dijakov precejšnja (o tem je bilo veliko napisane), da se na naši gimnaziji 40 odst. vseh dijakov vozi v šolo in da ni ustreznih ma-

terialnih pogojev za to delo. Kljub temu pa bi večino prej navedenih dejavnosti lahko opravili v okviru tedenske ure, ki je za take dejavnosti namenjena.

Ni naključje, da nastaja v zvezi z dijaško samoupravo dijakov in ocenjevanjem toliko konfliktov. Vzrok je v tem, ker zakonodajalec ni opredelil javnega ocenjevanja. Po drugi strani pa so v oceni, ki jo dijak dobi, mnogi elementi, ki so vsebovani v znanju. Zaradi nejasne opredelitve javnega ocenjevanja je tudi med našimi dijaki prihajalo do negotovanja, vendar menim, da danes v tem pogledu ni posebnih težav. Ocenjevalec je profesor. Ta znanje oceni in ocene za svoj predmet predloži konferenci učiteljskega zbora. Važno pri tem je, da dijak ve za oceno, ki jo je dobil, da na podlagi nje tudi sam presodi, do katere mere je ustrezno odgovoril in kaj se mora še naučiti, da bi dobil boljšo oceno. Še več: v posameznih primerih lahko dijak ali razredna skupnost oceno razloži, jo utemelji, če dijak meni, da je ocena, ki jo je dobil za odgovore, neutemeljena. To pomeni, da je ocena javno izrečena in po potrebi posebej utemeljena. V kodljivih primerih, kjer gre za oceno, za katero dijak meni, da ne ustreza dejanskemu znanju, in ko na os-

novi dijakove pritožbe učiteljski zbor ugotovi, da ocena ni primerna, zbor določi komisijo, pred katero je dijak ponovno izprašan. Seveda so to izjemni primeri, ne pa vsakodnevna praksa, ki bi lahko v marsičem ovirala redno delo. Ker ocena ni status, ker jo razred pozna, se največkrat morebitni spori zaradi ocen dajo rešiti v razredu samem. Če profesor krši določbe glede ocen, navedene v prejšnjem smislu, imajo dijaki pravico pritožiti se po redni poti, kakor je določena zakon in statut.

Dijaška samouprava se ne samo pri nas, temveč tudi po drugih srednjih šolah premalo loteva dejanskih vzrokov za neuspeh posameznih dijakov v razredu. Premalo se aktivno vključuje v učni proces do tedaj, ko dijak dobi oceno ali pa mu je izrečen vzgojni (administrativni) ukrep. Kritika, da je dijak neprimerno ocenjen, da je bilo njegovo vedenje neprimerno ovrednoteno, ni na mestu vse do tlej, dokler se dijaki, ki kritizirajo, aktivno ne vključujejo v oblikovanje dijakovih dolžnosti do dela in do spoštovanja delovne discipline.

Prav gotovo je ena od dolžnosti razredne skupnosti tudi ta, da se zanima za življenje dijakov svojega razreda, da uvidi potrebo po učni ali vzgojni pomoči dijakom, ki se trudijo, pa ne zmorejo snovi dojemati tako, da bi to prizadevanje samo po sebi rodilo boljši uspeh. Gre tudi za analizo socialnega stanja posameznih dijakov in za organizacijo pomoči socialno šibkim dijakom.

Dijaška samouprava pa ima seveda tudi druge možnosti, da uveljavlja dijaške interese, in sicer take, katerih zadovoljevanje je v skladu z obstoječim režimom šole, pravno urejenim statutom in zakonom o srednjem šolstvu.

Menimo, da ima gimnazijska mladina v osnovi vse možnosti za samoupravo. Potrebno je aktivirati določene oblike ter določiti tem oblikam primerno vsebino. Predvsem pa je potrebno delati. Kjer se ne dela, tam tudi ne more biti uspeha. Če pa si bomo vsi prizadevali razvijati samoupravo, bo teh problemov sicer več, vendar bodo izhajali iz doseganja uspehov. Te možnosti pa tudi

nakazujejo reševanje konfliktov, ki nastajajo pri vsakodnevem delu, ali so nastajali in bodo nastajali. Pomembna je tu zavest, da je učiteljski zbor pripravljen pomagati reševati vse konflikte skupaj z gimnazijsko mladino, če gre za reševanje na osnovi stvarnih dejstev in na način, za katerega smo se dogovorili. Spodbujanje dijaške samouprave samo tako, da gre pri tem za formalno aktivnost, in to mimo zakonskih in samoupravnih določil, ima lahko negativne rezultate v tem, da ta aktivnost odvrča dijaka od osnovnega namena, ki ga samouprava ima in ki je določen z zakonom o srednjem šolstvu tako:

»Vsak učenec srednje šole ima pravico in dolžnost, da glede na svojo razvojno stopnjo prispeva k uresničevanju vzgojnega izobraževalnega smotra šole.

Učenci srednjih šol so dolžni redno obiskovati pouk in izpolnjevati učne in druge dolžnosti, ki jih določajo statut in druga pravila šolskega življenja in dela, (30. čl.) in dalje: »Za razvijanje iniciativnosti, samostojnosti, zavestne discipline in odgovornosti učencev za njihovo delo in uspeh v srednji šoli, za krepitev medsebojnega sodelovanja učencev ter za aktivno sodelovanje z učitelji pri vzgojnem izobraževalnem delu tvorijo učenci srednjih šol razredne skupnosti in šolske skupnosti učencev«.

Tako pravi zakon. Da bi ta določila dobila vso svojo veljavo, da bi jih bolj razvili, da bi zajeli vanje bogatejšo in življenjsko vsebino, je naš skupen interes in naša naloga. Potrebno je vložiti več truda dijakov in profesorjev, da bi zakonska določila v vsej popolnosti postala življenje naše gimnazije.

OBČANI!

Pot do stanovanja se začne z načrtnim varčevanjem pri banki! Seznanite se z novim pravilnikom o posojilih za stanovanjsko gospodarstvo, ki ga dobite pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu, kakor tudi pri njeni podružnici v Krškem ter obeh ekspoziturah v Metliki in Trebnjem. Izberete si lahko tak način varčevanja, ki vam bo najbolj ustrežal, hkrati pa vam bo zagotovil pridobitev stanovanja.

PIPS

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE, BOLHE, MOLJE...

KRKA, TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

Razpisna komisija pri

GRADBENO OPEKARSKEM PODJETJU MIRNA NA DOLENJSKEM

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta za dela na območju Novega mesta in Mirne.

1. gradbeni tehnik
z gradbeno srednjo šolo (zaželena praksa)
2. dva gradbena delovodja
z delovodsko šolo ali VKV zidarja z dvoletno prakso
3. več KV zidarjev
4. več PKV zidarjev
5. KV vodni inštalater
za dela v Mirni in okolici

Nastop službe možen takoj po prijavi
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

19

»Prinesem še vina, gospoda?«
»Hvala. Plačam,« je odvrnil Gražar in izvlekel mošnjiček iz pasu.

Natakarica se je oprla z okroglo, rdečkasto zalito roko ob komornikov stol in se z bujnim telesom naslonila ob lepega fanta.

Marija se je ozrla v zabuhli natakaričin obraz in je ujela sršec pogled enega izmed študentov. Po smehnila se je.

Student je planil.

»Plačam!« je zakričal.

»Tako, gospod.«

Natakarica je, dasi ji je Gražar že odštel denar, še mirno stala tik Marijinega stola in dejala ne preveč tiho:

»Takile študentje so pa res nestrpni.«

Nato je z resnim obrazom, zibaje se v širokih bokih, stopila k študentoma.

»Gospoda Vitezoviča menda ne bo,« je rekel Gražar in izpil vino.

Študenta sta odšla.

Kmalu za njima sta stopila iz gostilne Gražar in »Miheček«.

Nikogar na ulici.

Snežilo je. Burja jima je sekala ostre snežinke obraz. Prekoračila sta trg. Ko sta prišla v Spitalsko ulico, sta začula korake za seboj. Mariji je spodrsnilo. Gražar je molče porinil svojo roko pod njen lakot.

»Proketo je še zeleno tole tu. Še hoditi ne zna,« se je začul glas za njima.

Marija je čutila, kako se je zganila Gražarjeva roka

»Če bi ne bilo škoda robca, bi obrisal lepega fantka pod nosom oziroma pod kljunom,« je nadaljeval glas tik za njima.

»Pojdite mirno dalje!« je Matija prišepetal Mariji.

V istem trenutku se je obrnil in njegova roka je usekala po študentovem obrazu, da je bil fant takoj na tleh. Drugi študent je potegnil meč, a tudi v Gražarjevi roki se je že zabliščalo jeklo. Udarila sta se.

Marija je obstala. Srce ji je bilo, da ji je zastajal dih. Roka ji je segla po meču.

Zdajci je kričnila. Študent, ki ga je bila Gražarjeva klobuta podrla, se je dvignil na kolena in izvlekel meč, da ga zasadi Gražarju v trebuh.

Blisk izza Gražarjevega hrbta in študentov meč je odletel v sneg. Z glasnim stokom je fant povesil krvavo desnico.

»Hvala. Mar —«

A tedaj —

»V imenu visokega magistrata!«

Šest helebard se je zasvetilo okrog borilcev.

Pobrali so jim meče. Študenta sta prosila — nič ni pomagalo.

»V Trančo — pa konec besedi!« je odrezal po veljnik straže, ki je ob času deželnega zbora ojačena patrolirala po mestu.

Gražar se je uprl:

»V Trančo midva ne greva. Najin gospod je baron Valvasor.«

»Dobro. Potem pojmeta v vicedomski stolp.« In odvedli so jih.

III.

Ura v grajskem stolpu je bila, ko se je baron vračal proti domu. V pritličju, pri hišnici, je gorela še luč. Valvasor se je ustavil in štel udarce.

Enajst ali dvanajst?

Počakal je in štel še udarce požarnega čuvaja... Dvanajst. Vtaknil je ključ v hišna vrata — vrata so bila odklenjena!

Otrkal je sneg s škornjev in stopil v vežo. Vrata Jerinega stanovanja so se odprla. Z lojevko v roki, v veliko ruto zavita, je posvetila Jera v vežo.

»Ali so oni, milostljivi gospod?«

»Seveda sem; lahko bi bil pa tudi kdo drug! Pozabila je zakleniti vrata.«

»Oh! Nisem pozabila, ampak bala sem se, da zadremjem, pa sem pustila odprto, ker gospodov še ni doma.«

»Koga ni doma?«

»Nu, onih dveh mladih gospodov — saj ne vem, kako jima je ime.«

»Ni ju še doma? Ona se moti.«

»Ne motim se, Njihova milost. Pred eno uro sem odprla gospodu vitezu, onemu, ki bolj hrvaško zavija. Spremila sem jih z lučjo navzgor, ker so bili — nu, težkih nog, pa sem videla, da gospoda še ni, ki bo spal v isti sobi. In spomnila sem se, da sem pozabila mlademu gospodu —«

»Mihcu —«

»Mihcu — aha! Da sem mu pozabila dati svečo v svečnik. Pa sem šla po —«

»Nu, brž, Jera! Ali je bil doma?«

NJEGOVO VELIČANSTVO GENIALNI

Skoraj vsi naši kraji so nasejeni s sposobnimi ljudmi, ki jim navadno pravimo genialni. Toda med njimi, to se pravi med nami, pa je tudi nekaj supergenialnih. Zavoljo njih sem se tudi namenil napisati teh nekaj vrstic, da bi tako olajšal delo piscem njihovih biografij. Skratka, moje pisanje naj poskuša osvetliti njihov veliki lik.

pravi, da je genialen, je dovolj, da nekomu očisti čevlje, in že pride v zgodovino. Je simpatične narave, s katero brezplačno spravlja ljudi ob potrpljenje. Navadno je tudi nenavadno vzdržljiv: kondicijo si je nabral, ko je tekal za velikani, ki so njihove biografije polne raznih funkcij, obveznosti in meteor-skih vzponov. Posebno važno pa je njihovo težišče, ki je običajno na hrbtih malo manj genialnih.

V lastnem podjetju se obnaša kot inozemski turist na jugoslovanski obali. Najrajši se zabava z opazovanjem rimskih števil na stilihi uri v svojem apartmaju.

Ko nam pravi, da je volk sit in koza cela, nam ne dovolj, da bi se prepričali, kako cela je koza. Zadoštuje, da samo mimogrede pogleda kakšno reč, pa že trdi, da jo pozna do srčike. Njegov žoljenjski cilj je pluti v mirnih vodah, lahko tudi v močvirskih.

Če pahne koga v smirno nevarnost, je njegova vest popolnoma mirna že ob misli, da bi bil lahko tudi sam v takšnem položaju. Ne spominja se točno, kdaj je začel ljubiti to deželo, ker od vsega začetka na uri ni imel sekundnega kazalca. Njegov kazalec pomeni smer gibanja podjetja, zato je ni čudno, če z njim podpisuje vse važnejše listine. V tem je tudi bistvo njegove genialnosti, ne vidi niti za ped pred seboj. Pa tega mu nihče niti ne zameri...

SMEH STOLETIJ

Peter Axworthy je napisal in dal tiskati svoj prvi roman, toda kupcev ni bilo. Napeto je razmišljal, kaj naj stori, da bo knjige prodal, in posvetilo se mu je. V časopise je dal naslednji oglas:

»Milijonar, visok, eleganten, izobražen, glasbenik, bi se rad poročil z gospodično, ki bi bila v vsem podobna junaki-nji romana 'Zmagala je ljubezen', ki ga je napisal Peter Axworthy.«

Roman je bil takoj razprodan.

Ko so angleškega državnik Anthonyja Edna vprašali, kakšni naj bi bili govori, da bi se ljudje zanimali zanje in da bi jih prepričali, je dejal:

»Govor mora imeti zelo dober začetek in učinkovit konec. Najvažnejše pa je, da sta začetek in konec blizu skupaj.«

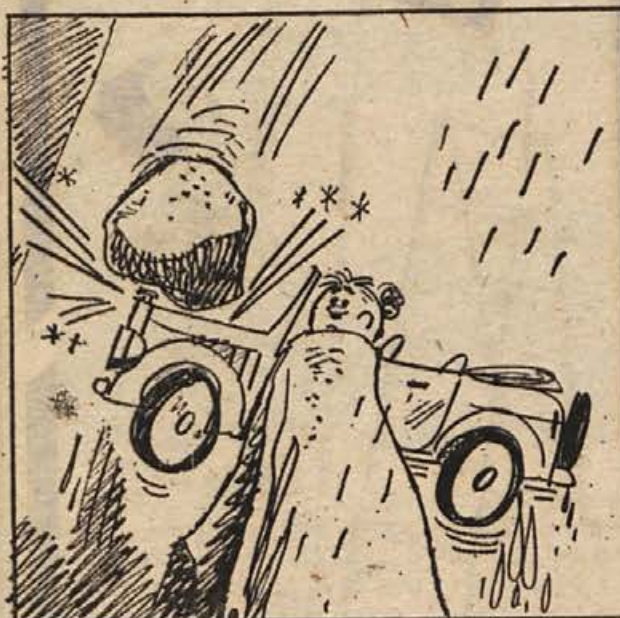
— Kaj le gledaš, saj ni nič posebnega! Imam jugoslovansko ljudsko vozilo v duhu današnjega časa...

(Karikatura M. Dobriča v beograjskem JEZU)

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

27. — Kot rečeno, avtomobil je bil poln vode. Ravnotežje, ki je vse doslej držalo vozilo trdno v precepu, se začelo popuščati. Limuzina se je začela nevarno nagibati in bi se prav gotovo prekucnila, če ne bi zdaj z vrha priletelo še nekaj... Zajetna skala je lopnila na pokrov motorja in tu obstala. Dragoceno ravnotežje je bilo

tako spet vzpostavljeno! — Kot se v planinah nevihta nenadoma pojavi, tako se rada tudi poslovi. Oblaki so se nepričakovano razklenili, posijalo je ljubo sonce in mir se je vrnil med vrhove. Turisti so stopili iz koč in hotelov po nov zalogaj rekreacije. — Sto metrov pod škribno, kjer je visel ukleščen avto, so iz zavetja

v skali stopili trije alpinisti: Pepca, Šimen in Polde. Trmasto so se spet zagrizli v steno in kmalu pomolili glave iz škrbine. — »Tovariš Paradižnik! Vi tukaj?« so ostrmeli. Kako ne bi ostrmeli? Smer, ki so jo ubrali oni, je bila ena najdrznejših smeri, in kdo bi pričakoval, da jih je Paradižnik prehitel prav tu, in to z avtom!

ARVID JÄRNEFELT:

Otroci sonca in sreče

Arvid Järnefelt, rojen 1861, je najbolj znan socialni pisatelj Finske. V svojem prvem romanu »Domovina« (1893) je opisal spor med narodnimi in občečloveškimi idejami ter pokazal, da se je učil umetnosti pripovedovanja pri Levu Tolstoju. Ta mu je bil vzornik ne samo v obliki, marveč tudi v tematiki. Rad je opisoval vrtnitev razočaranega meščanskega človeka na kmete, k naravi. Njegovi najboljši spisi so: »Marija« (1897), »Bratje« (1900), »Helen« (1902), »Greta in njen bog«. V Järnefeltovih spisih je dobil meščanski humanizem devetnajstega stoletja posebno finsko inačico.

Ze so zabučali jesenski vetrovi. Dolge smrekove veje so žvižgale udarjale druga ob drugo. Kar se je čez poletje posušilo in strohnelo, se je odlomilo in padlo hrupno na tla. Po gozdu je bobnelo. Vsak večer so se na obzorju kopičili novi temni oblaki.

Drobne gozdne miške, ki so prebivale okoli nizke, razrasle smreke, so se skrile že globoko v svoja gnezdec. Pod izvrstnimi skrivališči, v mreži smrekovih korenin, so imele rovkve nešteto hodnikov. Tam spodaj so samo votli, komaj opazljivi tresljaji tal izdajali, da zgoraj besni vihar; tam je bilo življenje kakor po navadi, miške so se igrale in cvilele, kolikor jih je bilo bolja. Navzkriž so prišle samo, če se je kakšna miška pokazala pred tujim gnezdecem; tedaj je planilo prebivalstvo gnezdec glasno cvileč nad njo. Nepovabljeni gost je navadno pripadal veliki družini tistih miši, ki so bile še premlede, da bi lahko mislile na ustanovitev lastne družine, ali pa prestare, da bi v gnezdu še sesale. Te so potem tekale po tujem področju, jedle pri tujih zalogah in tako venomer povzročale hrup. Najhuje izmed vseh je zganjal neki mišek, ki je bil tako neustrašen, da je izgubil uhel in so mu prišli vzdevek Predržež.

Poleg ljubkih opravil s svojimi dragimi so bili torej tudi v mišjem življenju prepripi s tujci, kakor je to pač v navadi vse povsod, v življenju pod zemljo pa še prav posebno. Sicer pa Predržež ni bil na glasu malopridneža. Koga naj bi bili pošiljali na prežo in na stražo, če ne njega? In ker so ga vsi poznali, je bil tako rekoč nekakšen zvezni člen med vsemi.

Razen Predržeža je delovala kot zvezni člen še neka druga miš, stara brezzoba po pol podgana, ki je zamlada videla človeški svet, in kadar je, kakor prav zdajle, obujala spomine na tiste čase, so vse miške radovedno psišuhile.

Kako veličastno, kako mogočno, da, neznanško je miški človeško življenje! Človek je še nekaj višjega od najvišjega, kar si more miška predstavljati, pravi bog, in človeški svet, v katerem blešče zlato kupole cerkva v vsem svojem sijaju, kjer pripadajo milijoni enemu in istemu gnezdu, kjer spreminjajo noč v dan in kjer se niti najbornejšemu slabiču ni treba skrivati v temi.

Tako so sedele miške tudi tisti viharni večer. Čas je mineval in niso opazile, da se je vihar počasi polegel in da je zunaj že vse utihnilo.

Tedaj je na vrat na nos planila mednje neka miška, ki je bila šla venjak pogledat. Blazna od strahu se je zatekla v najgloblje koticke. Zaman so se trudili, da bi od nje kaj zvedeli, kajti srce ji je tako burno utripalo, da so ji noge otrpnile in

se je miška zgrudila nezavestna. Zdaj so poslali Predržeža na prežo, ampak to pot se je tudi Predržež urno vrnil. Zaman je skušal prikrivati, kako se tudi njemu dvigajo prsi. Bil je ves iz uma. Kaj takega še ne!

Nemir se je polotil vseh zbranih. Piaho so začele miške tekati sem in tja in vse so zahtevale, naj gre stara podganjuba sama pogledat, kaj je, da bo razložila zadevo.

Kakšen preplah, ko se je stara vrnila in povedala, da je tam zunaj človek!

Človek! V grozi so se miške bliskovito razbežale in se kmalu tičale v svojih gnezdih, kjer se niso upale ne migniti ne dihati.

Mrtvaška tišina v mišjem kraljestvu. Zunaj je kupal mesec izza oblakov in razlil svojo medlo svečavo čez gozd. Tudi okolica stare smreke je bila skopo osvetljena.

Res, bil je neki človek. Domala se ni ganil. Bilo je, kakor bi stal na vrhnjem kamnu kamnite kopice, sklonjeno glavo pa je zamišljeno majal sem in tja.

Čas je mineval. Miška radovednost je počasi premagala grozo. Že so zapovrstjo kukale iz lukenj podzemeljskih hodnikov. Njihove svetle prsi so se svetlikale v mesečini, svoje nežne prednje tačke pa so dvigale, vohljale z gobčki in bošcale s črnimi očki. Ko so utešile radovednost, jih je spet obšla groza in so se brž poskrile. Toda komaj je en repek šinil pod zemljo, že je iz temne luknjice pokukal koničasti gobček druge miške. In kjerkoli so bile miške luknje, vsepovsod so se pokazale miške, ki bi se bile rade vsaj za nekaj trenutkov nagledale človeka — človeka, otroka sonca in sreče.

Zdaj so se nekatere celo že upale iz lukenj in so stopicale naokoli, zdaj pa zdaj so sedle, vedno bliže človeku. Neka miška se je postavila na zadnje nožice, se vzravnila v vsej svoji veličini in skušala vohljati na koncih človekovih nog, ki jih pa ni dosegla.

A kaj si je umislil Porednež! Splezal je po mahovnatem smrekovem deblu. Potem je krenil in stekel po prvi veji dalje, da je bil naravnost nad človekom.

Je morda nameraval skočiti človeku na tème? Ne, ni mu bilo treba. Stekel je tja dol po nečem, kar je bilo napeto med vejo in človekom: po vrvi. Lej, že je človeku na temenu! Kmalu je bilo smrekovo deblu polno miši. Vse so ubirale isto pot po veji in vrvi tja dol na tème, potem pa po ramenih, rokah in prstih, ali pa so spele tekale nazaj na ramena, raziskovale ušesa in plezale čez obraz.

Kajti vse so hotele kar moči od blizu spoznati in si najnatančneje ogledati človeka, otroka sonca in sreče, o katerem so doslej imele le mračne slutnje.

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA KRŠKO

objavlja razpis

za sprejem v I. letnik tehniške srednje šole in sicer:

za I. letnik strojnega oddelka, 60 učencev
za I. letnik elektro oddelka, 60 učencev

Interesenti naj takoj po končanem osmem razredu pošljejo na gornji naslov: a) spričevalo osmega razreda osnovne šole (obvezna pozitivna ocena iz tujega jezika), b) prošnjo na obrazcu 1,20 s kolkom za 0,50 din, c) zdravniško spričevalo, d) mnenje šole, e) dopisnico s svojim naslovom.

Sprejemnih izpitov ne bo. Če bo prijav več, kot je razpisanih mest, bomo poklicali na preizkus znanja iz slovenskega jezika, tujega jezika in matematike tiste dijake, ki bodo imeli najslabša spričevala 8. razreda osnovne šole.

SGP PIONIR

NOVO MESTO

sprejme
v učno razmerje

VEČJE ŠTEVILO TESARSKIH VAJENCEV
VEČJE ŠTEVILO ZIDARSKIH VAJENCEV
VEČJE ŠTEVILO TRGOVSKIH VAJENCEV

Kandidati za sprejem morajo imeti uspešno dokončano osnovno šolo. — Izredno ugodni pogoji: celotne oskrbne stroške plača podjetje!

Prošnje s priloženim zadnjim šolskim spričevalom pošljite do 20. 6. 1969 na naslov: Kadrovska služba SGP »PIONIR«, Novo mesto, Kettejev drevored 37.

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA NOVO MESTO

razpisuje
za šolsko leto 1969—70

VPIS V 1. RAZRED

Sprejeli bomo 70 učencev in učenek.

Prošnje bomo sprejemali do 24. junija 1969. Prošnja mora biti napisana na obr. 1,20 in kolkovana z 0,50 din. Priložiti je treba zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne matične knjige in dopisnico. — Pogoji za sprejem je uspešno opravljen 8. razred osnovne šole. Prosilci ne smejo biti stari več kot 18 let. — Preizkusi znanja iz slovenskega jezika in matematike bodo 25. junija 1969 ob 8. uri, iz tujega jezika pa 26. junija 1969 ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO

SGP PIONIR

NOVO MESTO

razpisuje
za študij na visokih in srednjih šolah:

1. več štipendij za študij na gradbeni fakulteti
2. več štipendij za študij na ekonomski fakulteti
3. štipendijo za študij na pravni fakulteti
4. štipendijo za študij na strojni fakulteti
5. štipendijo za študij na filozofski fakulteti, oddelek za psihologijo
6. štipendijo za študij na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, katedra za matematiko
7. štipendiji za študij na višji varnostni šoli
8. več štipendij za šolanje na tehniški gradbeni srednji šoli
9. več štipendij za šolanje na tehniški strojni šoli
10. več štipendij za šolanje na gradbeni delovodski šoli
11. štipendijo za šolanje na ekonomski srednji šoli
12. več štipendij za šolanje na administrativni šoli.

Prošnje z življenjepisom pošljite do 10. junija 1969 na naslov: Kadrovska služba SGP »PIONIR«, Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Prošnji priložite: potrdilo o opravljenih izpitih oz. zadnje šolsko spričevalo.

Prednost pri podelitvi posojil imajo kandidati s prav dobrim in odličnim šolskim uspehom.

POKLICNA ŠOLA KOVINARSKÉ STROKE — KRŠKO

objavlja razpis

za sprejem v prvi letnik poklicne šole kovinarske stroke,
in sicer 60 učencev.

Interesenti naj pošljejo na šolo naslednje dokumente:

- a) prošnjo na obrazcu 1,20 s kolkom za 0,50 din;
- b) spričevalo osmega razreda osnovne šole (iz tujega jezika ni obvezna pozitivna ocena); c) učno pogodbo; d) zdravniško spričevalo; e) mnenje šole; f) dopisnico s svojim naslovom.

Sprejemnih izpitov ni. Pouk za prvi letnik se bo začel 5. septembra. Prijave bomo sprejemali do 3. septembra.

LESTEV VARIANT NOVO!

Idealen pripomoček v gospodinjstvu, vrtnarstvu in sadjarstvu. Lestev je lahka, prosto stoječa — dvokrilna, v nekaj sekundah pa jo lahko sprememimo v 3 metre dolgo lestev za prislanjanje.

Izdeluje Inkop Kočevje

4. maja se je za vedno poslovil od nas
dragi oče

ALOJZ KULOVEC

iz Uršnih sel št. 111

Ob bridki izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sovaščanom, oddelku računovodstva, skladišča in sindikalni podružnici IMV, Kurilnici Novo mesto, PGD in ZB Uršna sela, gospodu kaplanu in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoci otroci

ZAHVALA

Ob boleči in nepričakovani izgubi našega dobrega in skrbnega moža, očka, brata in strica

ANTONA BAŠLJA

vodje nabave IMV

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako lepem številu spremili k njegovemu tihemu domu, ga zasuli z venci in cvetjem ter nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Iskrena hvala za izrečena ustna in pismena sožalja. Prisrčna hvala kolektivu IMV iz Novega mesta za tako veliko pomoč. Zahvaljujemo se pevcem, govornikom in godbi. Vsem še enkrat nepozabna hvala!

Zalujoci:

žena s hčerko, bratje in sestre z družinami

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto

REFERENTA ODPLAČILNE SLUŽBE

POGOJI: srednja šolska izobrazba — ekonomska smer in dve leti delovne prakse. Poskusna doba 2 meseca. Nastop dela po dogovoru. Stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene ponudbe pošljite do vključno 13. 6. 1969 komisiji za delovna razmerja banke.

Hermelika

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 1. JUNIJA

9.00 Kmetijska oddaja v Madžarsini (Beograd)
9.25 Poročila (JRT) (Ljubljana)
9.30 Po domače z ansamblom Lojzeta Slaka (JRT) (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Propagandna oddaja (Ljubljana)
10.50 Otroška matineja: Pionirski TV dnevnik in Nenavadne dogodivščine Marka Piegusa (Ljubljana)
11.45 TV knjižnica (do 12.00) (Ljubljana)
16.25 Novi ansambl — nove melodije — I. (Ljubljana)
17.35 Prelepi maj (Beli Jorgovan) — ameriški film (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 Humoristična oddaja (Beograd)
21.20 Videofon (Zagreb)
21.35 Sportni pregled (JRT)
22.05 TV dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK, 2. JUNIJA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zagreb)
15.40 Giro d'Italia — posnetek (Zagreb)
17.15 Madžarski TV pregled (do 17.30) (Beograd)
17.35 Tiktak: Fant v televizorju III. (Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.25 Aktualna tema za samoupravljanje (Ljubljana)
18.50 Godala v ritmu (Ljubljana)
19.20 Milčnikovo delo (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 Ranko Marinković: Maestro va smrt — drama TV Zagreb (Ljubljana)
Glasbena oddaja (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)
En francoski — ponovitev (Ljubljana)

PO SLEDI GORENJA

VASA PRILOŽNOST

Brez odlašanja sledite izdelkom Gorenja. Sodelujte v tej nagradni igri. Pošljite na naslov tovarne razglednico svojega kraja.

Na razglednico napišite poleg svojega naslova številko garancijskega lista izdelka Gorenja, ki ga imate.

Če izdelka nimate, pa četudi ga ne nameravate kupiti, pošljite samo razglednico s svojim naslovom na

«GORENJE»

Tovarna gospodinske opreme VELENJE (PO SLEDI GORENJA)

TOREK, 3. JUNIJA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zagreb)
17.45 Risanka (Ljubljana)
18.00 Lutkovna oddaja (Zagreb)
18.20 Obrežje — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
18.40 Pod lipo (Ljubljana)
19.10 Velika pustolovščina — serijski film (Ljubljana)
19.35 Kratek film (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 Upornik — angleški celovečerni film (Ljubljana)
21.15 Novi ansambl — nove melodije — II. del (Ljubljana)
21.25 Poročila (Ljubljana)
Drugi spored:
17.30 Večerni zaslon (Sarajevo)
17.45 Risanka (Beograd)
18.00 Lutkovna oddaja (Zagreb)
18.20 Telesport (Zagreb)
19.00 Narodna glasba (Zagreb)
19.15 Mladi na zaslonu (Zagreb)

SOBOTA, 7. JUNIJA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
16.00 Giro d'Italia — posnetek (Zagreb)
17.45 Po domače s Henčkovim ansamblom (Ljubljana)
18.15 Mladinska igra (Beograd)
19.15 Jugoslovanska revolucija — serijski film (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 Rezervirano za smeh (Ljubljana)
21.50 Maščevalci — serijski film (Ljubljana)
22.40 TV prospekt (Ljubljana)
23.00 Poročila (Ljubljana)
Drugi spored:
17.25 Poročila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Narodna glasba (Skopje)
19.00 Panorama (Zagreb)
19.50 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEREK, 30. MAJA: 8.08 Glasbena matineja; 8.55 Pionirski tednik; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Novak; Novi stroji na veronskem sejmu; 12.40 Čez polja in potoke; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.25 Glasbeni intermezzo; 15.45 Turistična oddaja; 16.00 Vlak dan za vas; 17.05 Človek in zdravje; 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Henčka Burkata; 20.00 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana p.v. Lojzeta Lebiča; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

■ SOBOTA, 31. MAJA: 8.08 Glasbena matineja; 9.25 »Čez travnike« zelenice; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Ekonomika; 12.40 Narodne pesmi iz Hrvaške; 13.30 Priporočajo vam... 14.25 V vedrem ritmu; 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.40 Naš podlistek — M. Glavurčič; Bernardo; 16.00 Vlak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 18.15 Vsako soboto »Tops

POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR
TI BO POMAGAL

popis 114; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Sonjo Gabršček; 20.00 Nove melodije — novi ansambl; 21.30 Iz fonoteke radia Koper; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

■ NEDELJA, 1. JUNIJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Mirč Sušmel: Silkanca o Ferdinandu; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Se pomnite, tovariši... Jože Vergan: Med partizani v Franciji; 10.30 Pesmi borbe in dela; 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.50 Pogovor s poslušalci; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z novimi ansambli domačih viz; 14.30 Humoreska tega tedna — Paul Schallich: Smrt ima za-

RADIO LJUBLJANA

mudo; 15.05 Za vsakogar nekaj; 16.00 Radijska igra — Gerry Jones: Zavetje; 17.05 Nedeljsko športno popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »V nedeljo zvečer«; 22.15 Serenadni večer

■ PONEDELJEK, 2. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja; 8.55 Za mlade radovedneže; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrtna opravila v juniju; 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestror; 13.30 Priporočajo vam...

14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vlak dan za vas; 18.15 »Signale«; 18.35 Mladinska oddaja: »Interneta 469«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Vitala Abačiča; 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra in zbora Slovenske filharmonije; 22.15 Za ljubitelje jazz.

■ TOREK, 3. junija: 8.08 Opera matineja; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franček Šivic: Naša opazovalna služba za gozdno međenje letos; 12.40 Slovenske narodne pesmi; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeno udejstvo vanje mladosti; 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vlak dan za vas; 18.15 V torek na svidenje! 18.45 Narava in človek — Miran Borke: Vreme in dopust; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Ladom Leskovarjem; 20.00 Radijska igra — Alain Decaux: »Rosenberga ne smeta umreti«; 21.15 Deset pevcev — deset melodij; 22.15 Skupni program JRT — studio.

■ SREDA, 4. JUNIJA: 8.08 Glasbena matineja; 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.45 Peter Ambrož in Jože Kores pojeta na rodne v prireditvi in z ansamblom Tončke Maroltove; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Blažena Pugetl: Laboratorijske analize tal v Savinjski dolini; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vlak dan za vas; 17.05 Mladina sebi in vam; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »Ti in opera«; 22.15 S festivalov jazz.

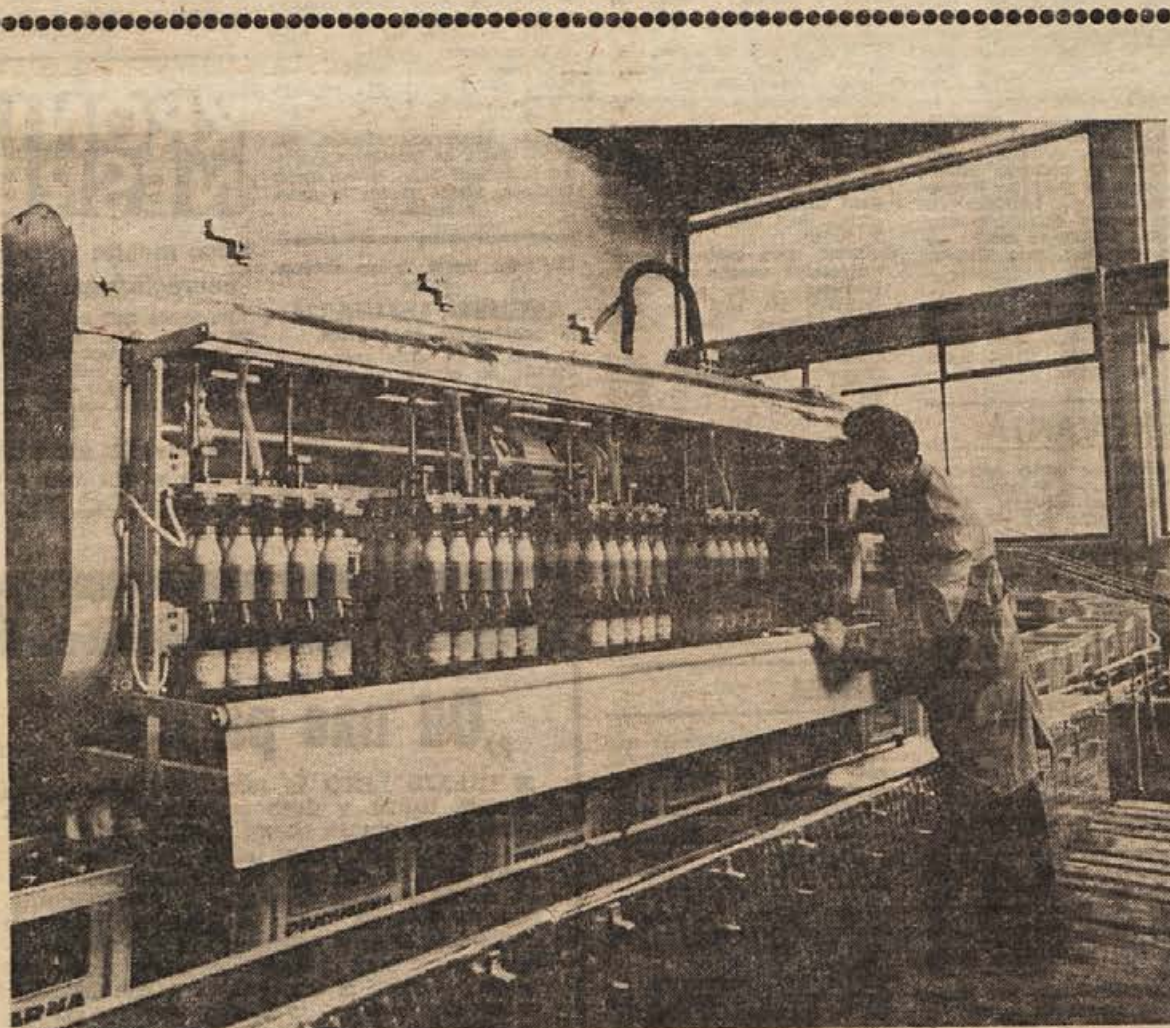
■ CETRTEK, 5. JUNIJA: 8.08 Operna matineja; 8.55 Radijska sola za višjo stopnjo (ponovitev) — Henry Dunant; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milena Jazbec — Foliarno gnojenje v sadovnjakih; 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina«; 14.25 Operetne melodije;

15.20 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vlak dan za vas; 17.05 Cetrikov simfonični koncert; 18.15 Iz naših studiov; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancinijem; 20.00 Cetrikov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Andrejem Hiengom; 21.45 Glasbeni nokturno; 22.15 Komorno-glasbeni večer pri skladatelju Jakobu Jelu.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tedniku!

Sekunda, dve, tri — in 80 tulp v štirih skupinah zgrabi, prenese in vloži v štiri plastične nosilke 80 steklenic novega svetlega piva EXTRA OL, ki v osnovni sladici vsebuje 10 odst. ekstrakta ter po aromi, barvi in okusu sega v evropski vrh. Sekunda, dve, tri — in spet štiri plastične nosilke z nadaljnjimi 80 steklenicami novega piva podaljšajo neprekinjeno vrsto na valjni progi nove polnilnice Talisove pivovarne, ki sodi med najso-

dobnejše v Evropi. In tako se ves dan odvija za ključni del proizvodnega procesa, za katerega v celoti velja ugotovitev: na vsej 300 metrov dolgi avtomatizirani poti skozi pralni in polnilni stroj, skozi etiketirno, pakirno in druge strojne naprave se človeška roka steklenice sploh ne dotakne. Komaj napolnjene in zaprte steklenice potujejo tudi skozi pasterezator, ki pivo EXTRA OL podaljša rok trajanja na skupaj 60 dni.

